

Закон за биологичното разнообразие

Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г. т. 5, р. 4, № 410

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.

- (1) Този закон урежда отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в Република България.
- (2) Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.
- (3) Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

Чл. 2. Този закон цели:

1. опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни и животински видове в рамките на Национална екологична мрежа;
2. опазването на защитените растителни и животински видове от флората и фауната на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия;
3. опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда;
4. регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата;
5. регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна;
6. опазването на вековни и забележителни дървета.

Глава втора

НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА

Раздел I

Общи положения

Чл. 3.

- (1) Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:
 1. защитени зони, в които могат да участват защитени територии;
 2. защитени територии, които не попадат в защитените зони;
 3. буферни зони около защитени територии.
- (2) В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места и орнитологични важни места.

Чл. 4. Националната екологична мрежа цели:

1. дългосрочното опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие;
2. осигуряването на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линеене и зимуване на дивите животни;
3. създаването на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове;
4. участието на Република България в европейските и световните екологични мрежи;
5. ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

Раздел II

Защитени зони

Чл. 5. Защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 са предназначени за опазване или възстановяване на благоприятното състояние на включените в тях природни местообитания, както и на видовете в техния естествен район на разпространение.

Чл. 6.

(1) Защитени зони се обявяват за:

1. опазване на типовете природни местообитания, посочени в приложение № 1;
2. опазване на местообитания на видовете растения и животни (без птици), посочени в приложение № 2;
3. опазване на местообитания на видовете птици, посочени в приложение № 2;
4. опазване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове, извън тези, посочени в приложение № 2.

(2) Застрашените от изчезване типове природни местообитания, включени в приложение № 1, са приоритетни за опазване.

(3) Застрашените от изчезване растителни и животински видове, включени в приложение № 2, са приоритетни за опазване.

Чл. 7.

(1) Териториите, включващи типове природни местообитания от приложение № 1, се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. степен на представеност на природния тип местообитание за съответната територия;
2. площ на територията, заета от природния тип местообитание в сравнение с общата площ, заета от същия тип природно местообитание в границите на Република България;
3. степен на съхраненост на структурата и функциите на съответния тип природно местообитание и възможности за тяхното възстановяване;
4. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния тип природно местообитание, въз основа на величината на показателите по т. 1, 2 и 3.

(2) Териториите, включващи местообитания на видовете от приложение № 2, се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. размер и плътност на популацията на вида, обитаваща територията, в сравнение с размерите и плътността на популацията на същия вид в Република България;
2. степен на съхраненост на характерните черти на местообитанието, които са от значение за съответния вид и възможности за тяхното възстановяване;
3. степен на изолираност на популацията, обитаваща територията по отношение на основния район на разпространение на вида;
4. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния вид, въз основа на величината на показателите по т. 1, 2 и 3.

(3) Териториите, включващи местообитания на видовете птици от приложение № 2, и териториите по чл. 6, ал. 1, т. 4 се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. размер и/или плътност на популацията на вида по време на гнездене, зимуване или миграция в сравнение с размера и/или плътността на популацията на същия вид в Европа и в Република България;
2. степен на представеност на местообитанието от значение за вида в съответната територия;
3. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния вид въз основа на величината на показателите по т. 1 и 2.

Раздел III

Обявяване и промени в защитените зони

Чл. 8.

(1) Министерството на околната среда и водите осигурява проучването, оценката и изготвянето на документации за териториите по чл. 7, които съдържат:

1. наименование;
2. предназначение на обекта;
3. площно разпределение на горите, земите и водните площи;
4. попълнени стандартни форми с данни и оценки;
5. картен материал.

(2) Предложения за териториите - предмет на проучване по ал. 1, могат да правят и други държавни органи, научни и обществени организации.

Чл. 9.

(1) След изготвянето на документацията по чл. 8 за териториите по отделни райони Министерството на околната среда и водите обявява деня и мястото за провеждане на обществено обсъждане чрез средства за масово осведомяване, но не по-късно от 30 дни преди датата на обсъждането.

(2) За обществените обсъждания по ал. 1 се канят представители на заинтересуваните министерства и ведомства, на съответните областни администрации и общини, научни и академични институти, екологични и обществени организации.

(3) За становищата и предложенията от обществените обсъждания се водят протоколи, които се прилагат към документациите по чл. 8.

Чл. 10.

(1) В срок до шест месеца след приключване на обществените обсъждания по чл. 9 Министерството на околната среда и водите изготвя проект на списък на защитени зони, който заедно с документациите и протоколите от обществените обсъждания се внася за разглеждане на заседание на Националния съвет по биологичното разнообразие.

(2) Националният съвет по биологичното разнообразие предлага на министъра на околната среда и водите да внесе списъка в Министерския съвет за приемане.

(3) В срок до шест месеца от заседанието на Националния съвет по биологичното разнообразие министърът на околната среда и водите внася списъка по ал. 1 в Министерския съвет.

(4) Решението на Министерския съвет и списъкът се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 11.

(1) За защитени зони се обявяват територии, включени в списъка по чл. 10, ал. 4.

(2) Обявяването на защитените зони и промените в тях се извършват от министъра на околната среда и водите.

Чл. 12.

(1) Министърът на околната среда и водите издава заповед за обявяване на съответната защитена зона.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват:

1. основанието за нейното издаване;
2. наименованието и местоположението на защитената зона;
3. предназначението на защитената зона;
4. общата площ и описание на горите, земите и водните площи, включени в защитената зона.

Чл. 13. Обявяването на защитената зона не променя собствеността върху земите, горите и водните площи в тях.

Чл. 14. За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

Чл. 15. За паметниците на културата, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за паметниците на културата и музеите.

Чл. 16.

(1) Промените в защитените зони са:

1. увеличение на площта;
2. намаление на площта;
3. заличаване.

(2) За промените по ал. 1 се прилагат чл. 9 и 10.

(3) За промените по ал. 1 министърът на околната среда и водите издава заповед.

(4) Обявяване на нови защитени зони се извършва по реда на чл. 9, 10, 11 и 12.

Чл. 17. Заповедите по чл. 12, ал. 1 и чл. 16, ал. 3 се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 18. За обявените защитени зони и промените в тях Министерството на околната среда и водите и регионалните инспекции по околната среда и водите водят регистри.

Чл. 19. Когато съществува опасност от увреждане на територии от списъка по чл. 10, ал. 4, преди да са обявени за защитени зони, министърът на околната среда и водите може със заповед, обнародвана в "Държавен вестник", да забрани или ограничи отделни действия в тях за срок до две години, с изключение на обектите, предоставени за отбраната и въоръжените сили.

Раздел IV

Буферни зони

Чл. 20.

(1) За буферни зони се обявяват зони около резерватите, поддържаните резервати и влажните зони, които са защитени територии, обявени по реда на Закона за защитените територии и попадащи в националните паркове.

(2) Буферните зони са предназначени да ограничават антропогенното въздействие върху защитените територии по ал. 1.

Чл. 21. Регионалните инспекции по околната среда и водите подготвят документация за обявяване на буферна зона, включваща:

1. описание на земите, горите и водните площи, попадащи в буферната зона;
2. карта на защитената територия и предлаганата буферна зона около нея;
3. предложение за режима на буферната зона.

Чл. 22.

- (1) Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите назначават комисия с представители на заинтересуваните териториални органи на изпълнителната власт, общините, неправителствени организации и собствениците на земи, гори и водни площи.
- (2) Комисията по ал. 1 изготвя протокол с предложение до министъра на околната среда и водите за границите и режимите на буферната зона.
- (3) В случаите, когато буферните зони се обявяват едновременно със защитените територии, се прилагат процедурите, предвидени в Закона за защитените територии.

Чл. 23.

- (1) Протоколът по чл. 22, ал. 2 и коригираната при необходимост документация по чл. 21 се изпращат в Министерството на околната среда и водите.
- (2) Министърът на околната среда и водите издава заповед за обявяване на буферната зона след съгласуване със заинтересуваните ведомства.
- (3) Със заповедта по ал. 2 се забраняват или ограничават отделни дейности или строителство, които биха повлияли неблагоприятно върху състоянието и предназначението на защитените територии.
- (4) Заповедта по ал. 2 се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 24. Обявяването на буферни зони не води до промяна на собствеността на земите, горите и водните площи, включени в тях.

Чл. 25.

- (1) Промените в буферните зони са:
 1. увеличение на площта;
 2. намаление на площта;
 3. промени в режима на дейностите;
 4. заличаване в случай на заличаване на защитената територия, към която е обявена.
- (2) Промените по ал. 1 се извършват по реда на чл. 21, 22 и 23.

Чл. 26. За обявените буферни зони и промените в тях Министерството на околната среда и водите и регионалните инспекции по околната среда и водите водят регистри.

Раздел V

Планове за управление и устройствени планове и проекти

Чл. 27. Планове за управление се разработват за:

1. защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1;
2. буферните зони по чл. 3, ал. 1, т. 3, като неразделна част от плановете за управление на съответните защитени територии.

Чл. 28. Плановете за управление по чл. 27 се възлагат и утвърждават при условията и по реда на глава четвърта, раздел II от Закона за защитените територии в зависимост от категорията на защитената територия. За защитените зони, когато в тях не са включени защитени територии, се прилагат разпоредбите на чл. 58, 61 и 62 от Закона за защитените територии.

Чл. 29.

- (1) В плановете за управление по чл. 27 се предвиждат мерки, които целят предотвратяване на влошаването на условията в типове природни местообитания и в местообитанията на видовете, както и на застрашаването и обезпокояването на видовете, за опазването на които са обявени съответните защитени зони.
- (2) Мерките по ал. 1 включват:
 1. забрана или ограничаване на дейности, противоречащи на изискванията за опазване на конкретните обекти - предмет на защита;

2. превантивни действия за избягване на предсказуеми неблагоприятни събития;
3. поддържащи, направляващи и регулиращи дейности;
4. възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове или на популации на растителни и животински видове;
5. осъществяване на научни изследвания, образователна дейност и мониторинг.

- (3) При определяне на мерките по ал. 2 при възможност се вземат предвид:
1. регионалните и местните особености, освен тези за опазване на биологичното разнообразие, както и изискванията на обществото;
 2. устойчивото ползване на възобновимите ресурси.

Чл. 30.

- (1) Устройствовите планове, устройствовите проекти за горите и регионалните програми, разработвани по реда на други закони, се съобразяват с мерките по чл. 29.
- (2) За осигуряване на връзките между защитените зони в плановете и проектите по ал. 1 се включват мерки и дейности за опазване на елементите на ландшафта, които въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция са значими за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове.
- (3) Основни елементи на ландшафта по ал. 2 са:
1. реки и техните брегове и оводнени стари речни корита;
 2. естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони;
 3. пещери, скални венци и стени и дюни;
 4. седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви;
 5. полски синори, полезащитни пояси, ливади и пасища;
 6. заливни речни тераси и крайречна растителност;
 7. гори, разположени до 500 м надморска височина.

Чл. 31.

- (1) Плановете и програмите по чл. 30, ал. 1 и инвестиционните предложения, които не са непосредствено свързани с управлението на защитените зони или не са необходими за това, но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се оценяват за съвместимостта им с определените цели в заповедите по чл. 12, ал. 1. За плановете и програмите се извършва екологична оценка, а за инвестиционните предложения, включени в приложения № 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда - оценка на въздействието върху околната среда, по реда на същия закон.
- (2) За инвестиционните предложения, извън случаите по ал. 1, може да се извършва оценка на въздействието върху околната среда по ред, определен с наредба на Министерския съвет.

Чл. 32. Положително становище по екологичната оценка за планове и програми и положително решение по оценка на въздействие върху околната среда за инвестиционни предложения се издават по реда на Закона за опазване на околната среда само когато се установи, че защитената зона няма да бъде значително увредена.

Чл. 33.

- (1) Изключение от разпоредбата на чл. 32 се допуска само по причини от първостепенен обществен интерес и когато не е налице друго алтернативно решение.
- (2) Ако съответната защитена зона включва приоритетен тип природно местообитание и/или местообитание на приоритетен вид, то за осъществяване на изключението по ал. 1 могат да бъдат валидни само съображения във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда.

Чл. 34.

- (1) В случаите по чл. 33 Министерството на околната среда и водите взема компенсиращи мерки за осигуряване на целостта на Националната екологична мрежа, независимо от фазата на реализация на плана или проекта.

(2) Мерките по ал. 1 се състоят в опазване или възстановяване на същия тип природно местообитание или местообитание на същия растителен или животински вид:

1. на друго място в увредената защитена зона;
2. в разширение на същата или разширение на друга защитена зона;
3. в нова защитена зона.

(3) Разходите по осъществяване на мерките по ал. 1 се поемат от инвеститора на плана или проекта.

Глава трета

ОПАЗВАНЕ НА РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 35. Растителните и животинските видове от дивата флора и фауна на Република България се опазват в естествената им среда чрез:

1. съхраняване на техните местообитания в Националната екологична мрежа;
2. поставяне на видовете под режим на защита или на регулирано ползване;
3. поддържане или възстановяване на условията в местообитанията, съобразно екологичните изисквания на съответния вид;
4. разработване и прилагане на планове за действие за видове с различна степен на застрашеност;
5. повторно въвеждане в природата на изчезнали видове и попълване на популациите на редки и застрашени видове;
6. контрол и регулиране на неместни видове, които са или биха могли да бъдат въведени целенасочено или случайно в природата и застрашават местни видове.

Чл. 36. В допълнение към мерките по чл. 35 се прилагат и мерки за опазването на растителните и животинските видове от дивата флора и фауна извън естествената им среда чрез отглеждане на екземпляри и съхраняване на генетичен материал при контролирани от човека условия.

Раздел II

Защитени растителни и животински видове

Чл. 37. За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

Чл. 38.

(1) За животинските видове от приложение № 3 се забраняват:

1. всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;
2. преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;
3. унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;
4. увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция;
5. вземане на намерени мъртви екземпляри;
6. притежаване, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри;
7. препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1, т. 1, 2, 6 и 7 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на животните.

Чл. 39.

(1) Лице, което е намерило ранен или мъртъв екземпляр, без умисъл е ранило или убило екземпляр от животински вид от приложение № 3, е длъжно при спазване на разпоредбата на чл. 38, ал. 1, т. 5 да уведоми за това най-близката регионална инспекция по околната среда и водите или държавно лесничество.

(2) По преценка на регионалната инспекция по околната среда и водите или държавното лесничество и в зависимост от състоянието му екземплярът:

1. се пуска на свобода в подходящ район;
2. се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център или зоологическа градина;
3. се предоставя на научно или учебно заведение или природонаучен музей за изследване или попълване на учебни сбирки;
4. се оставя на мястото, където е намерен или убит.

(3) За разпореждането с екземпляра по ал. 2 се съставя протокол, който се изпраща в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 40.

(1) За растителните видове от приложение № 3 се забраняват:

1. брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение;
2. притежаването, пренасянето, превозването, изнасянето зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

Раздел III

Регулирано ползване на растителни и животински видове

Чл. 41.

(1) Под режим на опазване и регулирано ползване от природата се поставят видовете диви животни и растения, посочени в приложение № 4.

(2) В зависимост от състоянието на популациите и биологичните изисквания на отделните видове от приложение № 4 режимите и условията за ползването им обхващат:

1. предписания за достъп до определени райони;
2. временна или местна забрана за ползване на вида или определени популации;
3. срокове, правила и методи за ползване;
4. въвеждане на разрешителен режим или определяне на квоти за ползване на екземпляри;
5. условия за покупка, продажба, притежаване, предлагане за продажба или транспортиране с цел продажба или изнасяне зад граница на екземпляри или части от тях;
6. условия за отглеждане и размножаване на животински и растителни видове при контролирани от човека условия.

(3) За видовете птици от приложение № 4 се забраняват:

1. ловуването и обезпокояването в сезона на размножаване и отглеждане на малките, както и по време на завръщане на мигриращите птици в местата на отглеждане на малките;
2. разрушаването, увреждането или преместването на гнезда;
3. унищожаването, както и събирането и задържането на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени.

Чл. 42.

(1) Режимите и условията по чл. 41, ал. 2, отнасящи се за риби и ловни видове от приложение № 4, се въвеждат със заповеди на министрите на земеделието и горите и на околната среда и водите, които се обнародват в "Държавен вестник".

(2) За останалите животински и растителни видове от приложение № 4 режимите и условията за опазване и ползване по чл. 41, ал. 2 се въвеждат със заповеди на министъра на околната среда и водите, които се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 43. Заповедите по чл. 42 се издават след обсъждане със заинтересуваните централни ведомства, обществени организации и браншови организации на ползватели, а в случаите на регионална или местна забрана за ползване - и със съответните областни управители и кметове на общини.

Раздел IV

Забранени методи, уреди и средства за улавяне и убиване

Чл. 44.

(1) При улавяне или убиване на екземпляри от видове от приложение № 4 се забранява използването на неселективните уреди, средства и методи, посочени в приложение № 5.

(2) Забраната по ал. 1 важи и за животинските видове от приложение № 3 и видовете птици по чл. 45 в случаите на разрешено изключение по реда на чл. 49.

Раздел V

Опазване на птици, срещащи се в диво състояние

Чл. 45. Всички видове птици извън тези по приложения № 3 и 4, естествено срещащи се в диво състояние на територията на Република България, подлежат на опазване и контрол с оглед поддържане популациите им в благоприятно състояние.

Чл. 46. За птиците по чл. 45 се забраняват:

1. улавянето или убиването на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;
2. задържането на екземпляри;
3. разрушаването, увреждането или преместването на гнезда;
4. унищожаването, както и събирането и задържането на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени;
5. обезпокояването, особено през периода на размножаване и отглеждане на малките.

Чл. 47.

(1) За всички видове диви птици извън тези по приложение № 3 се забраняват задържането с цел търговия, транспортът с цел търговия, предлагането за продажба и продажбата на живи или умрели птици или каквито и да е различни части или продукти от такива птици.

(2) Алинея 1 не се отнася за видовете птици, посочени в приложение № 6, като дейностите по ал. 1 могат да се извършват само при доказване, че птиците са били законно убити, уловени или придобити по друг законен начин.

Раздел VI

Изключения

Чл. 48.

(1) Изключения от забраните по чл. 38, 40, чл. 41, ал. 3, чл. 44, 46 и чл. 47, ал. 1 се допускат само когато няма друго алтернативно решение и при условие, че популациите на засегнатия вид не са

увредени в областта на естественото им разпространение и са в благоприятно състояние.

(2) Изключенията по ал. 1 се допускат в следните случаи:

1. за защита на видове от дивата флора и фауна и за запазване на природни местообитания;
2. за предпазване от сериозно увреждане на селскостопански култури, добитък, гори, води, рибарници и други видове имоти;
3. в интерес на общественото здраве и безопасност, включително на въздушния транспорт или други причини от първостепенен обществен интерес;
4. за целите на научните изследвания и обучението при въвеждане или повторно въвеждане на видове и на необходимата за тези цел селекция, включително и изкуственото размножаване на растения.

(3) В случаите по ал. 2, когато се засягат видове от приложение № 3, изключенията се допускат само за ограничен брой екземпляри.

Чл. 49.

(1) Изключенията по чл. 48 се допускат с писмено разрешение на:

1. министъра на околната среда и водите - за видовете от приложение № 3;
2. министъра на земеделието и горите и началника на Националното управление по горите, съответно - за рибите и ловните видове от приложение № 4 след съгласуване с министъра на околната среда и водите;
3. министъра на околната среда и водите - за останалите видове от приложение № 4 и за птиците по чл. 45.

(2) В разрешителното по ал. 1 се определят видовете, броят на екземплярите, времето и мястото, уредите, средствата и методите, начинът за разпореждане с екземпляра и други условия, при които се допуска изключението, както и органът или лицето, натоварено да осъществява контрола по спазването на условията.

Чл. 50.

(1) Разрешително по чл. 49, ал. 1 не се изисква за изнасяне на екземпляри от видове по чл. 70.

(2) В случаите по ал. 1 се издава само разрешително за износ по реда на глава четвърта.

Чл. 51. Условията и редът за издаване на разрешителните по чл. 49, ал. 1 се определят с наредба, утвърдена от министрите на околната среда и водите и на земеделието и горите.

Раздел VII

Планове за действие за растителни и животински видове

Чл. 52. Планове за действие за растителни и животински видове се разработват задължително, когато се установи, че:

1. видът е застрашен в международен мащаб и за опазването му са необходими мерки в цялата област на неговото естествено разпространение;
2. състоянието на популацията на вида в Република България или в отделни региони не е благоприятно;
3. въведен в природата неместен вид въздейства неблагоприятно върху условията на природните местообитания или върху състоянието на местни видове от дивата флора и фауна.

Чл. 53. При условията на чл. 52 с предимство се разработват планове за действие за:

1. приоритетни видове от приложение № 2;
2. защитени растителни и животински видове от приложение № 3;

3. видове - предмет на регулирано ползване от приложение № 4;

4. видове - предмет на повторно въвеждане в природата.

Чл. 54. Плановете за действие обхващат:

1. описание на биологичните особености и екологични изисквания на вида;
2. оценка на разпространението и състоянието на популациите на вида, както и на условията в неговите природни местообитания;
3. данни за заплахите и лимитиращите фактори;
4. възстановителни, поддържащи и други природозащитни мерки за вида, включително мерки за опазване извън естествената му среда, ако се налагат такива;
5. възстановителни или поддържащи мерки за местообитанията на вида - предмет на плана;
6. мерки за наблюдение и контрол върху изпълнението и ефекта от осъществените дейности;
7. бюджет и график за реализиране на дейностите.

Чл. 55.

(1) Изготвянето на планове за действие може да се възлага от:

1. министъра на околната среда и водите;
2. министъра на земеделието и горите или ръководителите на други заинтересувани държавни органи;
3. неправителствени организации.

(2) Органите и организациите по ал. 1, т. 2 и 3 съгласуват с Министерството на околната среда и водите заданията и проектите на плановете за действие.

Чл. 56.

(1) Плановете за действие се внасят за разглеждане в Националния съвет по биологичното разнообразие.

(2) Плановете за действие се утвърждават от съответния компетентен орган по чл. 49, ал. 1 след положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие.

Чл. 57. Условията и редът за разработване на планове за действие за видове се определят с наредба на министрите на околната среда и водите и на земеделието и горите.

Раздел VIII

Опазване на растителни и животински видове извън естествената им среда

Чл. 58.

(1) Опазването на видовете извън естествената им среда включва:

1. отглеждане и размножаване на животни и растения при контролирани условия във вивариуми, зоологически или ботанически градини, дендрариуми, живи колекции;
2. създаване на банки за семена, полен, гамети, ембриони, тъканни и клетъчни култури и други колекции за съхраняване на растителни и животински генетични ресурси при специални условия.

(2) Действията по ал. 1 не включват прилагане на техники и методи, които водят до генетични изменения.

Чл. 59. Опазването по чл. 58, ал. 1 се прилага приоритетно за видове и други таксони, които са:

1. непосредствено застрашени от изчезване от естествените им местообитания на местно, национално или международно ниво;

2. от особен икономически интерес;
3. диви предшественици на културни сортове растения или примитивни породи животни;
4. подходящи за използване при повторно въвеждане в природата;
5. от специфичен интерес за науката - ендемити, реликти и други;
6. подходящи за привличане на обществен интерес към проблемите на опазването на биологичното разнообразие.

Чл. 60.

- (1) Опазването по чл. 58, ал. 1 може да се извършва от научни организации, юридически и физически лица.
- (2) Организациите и лицата по ал. 1 са длъжни да:
1. документират образците/екземплярите, както и техния произход;
 2. етикетират и маркират образците/екземплярите, когато това е възможно;
 3. събират и поддържат информация по определени показатели за състоянието на колекциите, както и за технологиите и техниките за тяхното отглеждане и поддържане;
 4. организират или участват в научни и други изследвания от значение за опазване и отглеждане на видовете, включително такива, свързани с повторното въвеждане в природата на диви видове;
 5. предоставят размножителни материали от застрашени видове за възстановяване или повторно въвеждане в природата;
 6. предоставят при договаряне размножителни материали от застрашени видове за създаване на насаждения за култивирано отглеждане на растения и ферми за отглеждане на животни;
 7. обменят информация с други институции с подобно предназначение и цели;
 8. осигуряват обществен достъп до колекциите, информация за обществеността, свързана с видовете от колекциите, техните естествени местообитания и опазване на биологичното разнообразие;
 9. провеждат образователна и възпитателна дейност;
 10. подават необходимата информация за попълване и поддържане на регистрите по чл. 63.
- (3) Освен задълженията по ал. 2 зоологическите градини са длъжни да:
1. настаняват животните при условия, които удовлетворяват техните биологични изисквания и изискванията за запазването и размножаването им;
 2. осигуряват подходяща за отделните видове обстановка в местата, където те са затворени;
 3. поддържат високо ниво на превантивни и лечебни ветеринарни грижи и хранене при отглеждането и развъждането на животните;
 4. предприемат необходимите мерки за предотвратяване бягството на животни, за да бъдат избегнати възможни екологични заплахи за местните видове.

Чл. 61.

- (1) Минималните изисквания и условия, при които се отглеждат животни в зоологическите градини, се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.
- (2) В случай на прилагане на принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3 Министерството на околната среда и водите разпорежда поставянето на животните в други зоологически градини или места, където са осигурени условията в наредбата по ал. 1 и по чл. 60, ал. 2 и 3.

Чл. 62.

- (1) Дейността в зоологическите градини се извършва въз основа на лиценз, издаден от Министерството на околната среда и водите, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на околната среда и водите.
- (2) Лицензът по ал. 1 се издава само при спазване на изискванията на чл. 60, ал. 2 и 3 и тези в наредбата по чл. 61, ал. 1.
- (3) При установяване на дейност на зоологическа градина без лиценз или в нарушение на изискванията и условията, при които е издаден лицензът, министърът на околната среда и водите:
1. предписва мерки и определя срок не по-дълъг от 2 години, в който зоологическата градина трябва да отстрани нарушенията, и/или
 2. налага принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3.

(4) При неизпълнение на предписанията в определения по ал. 3, т. 1 срок министърът на околната среда и водите налага принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3 и/или т. 4.

Чл. 63.

- (1) Министерството на околната среда и водите води регистър на организациите и лицата, които притежават и поддържат колекции от диви видове от местната или чуждата флора и фауна.
- (2) Министерството на земеделието и горите води ведомствен регистър на организациите и лицата, които притежават и поддържат колекции от видове от културната флора и фауна, както и на специализирани колекции от диви дървесни и храстови видове или ловни видове от местната или чуждата флора и фауна.

Чл. 64. Специализираните организации, които създават и поддържат "национални колекции", се определят с акт на Министерския съвет, когато:

1. изпълняват и/или координират дейности по национални или международни програми, свързани с генетични ресурси;
2. колекциите са предназначени за опазване и поддържане на значително таксономично разнообразие от световната флора и фауна, включително диви родственици на културни растения или примитивни породи и/или представляват стратегически ресурс поради значителното разнообразие от видове, сортове, породи, форми, линии, включително такива с местен произход и/или са еталонни по прилагане на поети от Република България международни задължения.

Чл. 65. Условията и редът за попълване, поддържане и обслужване на колекции, с изключение на тези, принадлежащи на физически лица, се определят с актове, издадени от ръководителите на организациите и юридическите лица по чл. 60, ал. 1.

Чл. 66.

- (1) Държавата е собственик на генетичните ресурси от естествената флора и фауна на Република България.
- (2) Достъпът до ресурсите се осъществява при спазване на разпоредбите на този закон, а когато те са защитени от патент или други права на интелектуална собственост - и на специалното законодателство в тази област.
- (3) Генетичните ресурси могат да бъдат предоставяни за използване от други държави въз основа на предварително договаряне в писмена форма на условията и начина за разпределение на ползите от него при взаимноизгодни условия, включващи:
1. цитиране на естествения произход на материала;
 2. предоставяне от държавата ползвател на получени, свързани с тях или произтичащи от тях научни резултати и технологии;
 3. възвръщане на част от средствата, получени при използване на материала, както и на продукти или изследвания, произтичащи от него с търговска цел;
 4. участие в съвместни научни изследвания.
- (4) Договарянето може да предвиди безвъзмездно предоставяне на генетични ресурси, когато те са предназначени за нетърговски цели: научни изследвания, обучение, опазване на биологичното разнообразие или на общественото здраве.
- (5) Предоставянето на материалите за ползване от трети лица се извършва с писмено съгласие на собственика при спазване на разпоредбите на ал. 2, 3 и 4.

(6) Условията и редът за предоставяне на достъп до генетични ресурси се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Раздел IX

Въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата

Чл. 67.

(1) Въвеждането в природата, както и вносът с цел развъждане и отглеждане на неместни животински и растителни видове се допускат, ако това не уврежда природни местообитания в тяхната естествена област на разпространение или местни видове от дивата флора и фауна или техни популации.

(2) Дейностите по ал. 1 се разрешават въз основа на разработена програма само след положителна научна експертиза, възложена от съответния компетентен орган по ал. 3 и след положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие.

(3) Дейностите по ал. 1 се извършват с писмено разрешение на:

1. началника на Националното управление по горите - за дървесни, храстови и ловни видове;
2. министъра на околната среда и водите - за всички останали видове.

(4) Органите по ал. 3 могат със заповед, обнародвана в "Държавен вестник", да забраняват въвеждането в природата на неместни видове, които биха застрашили естествени природни местообитания или местни видове от дивата флора и фауна.

Чл. 68.

(1) Повторно въвеждане в природата на местни животински и растителни видове се извършва по начин, който би допринесъл за трайно възстановяване на видовете в благоприятно състояние.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват с писмено разрешение на съответния компетентен орган по чл. 67, ал. 3 съгласувано със заинтересуваните централни ведомства и след отчитане мнението на обществеността в района на повторно въвеждане на вида.

Чл. 69. Условието и редът за издаване на разрешителните по чл. 67, ал. 3 и чл. 68, ал. 2 и за отчитане мнението на обществеността се определят с наредби, съответно на министъра на околната среда и водите и на министъра на земеделието и горите.

Глава четвърта

ТЪРГОВИЯ СЪС ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ОТ ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА

Раздел I

Общи положения

Чл. 70. Разпоредбите в тази глава се отнасят за екземпляри от видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) (ДВ, бр. 6 от 1992 г.), наричана за краткост "Конвенцията", които:

1. са застрашени от изчезване или са под режим на опазване и регулирано ползване и са или могат да станат обект на търговия, посочени:
 - а) в приложение I към чл. III на Конвенцията;
 - б) в приложение № 3 на този закон, означени със знак (I);
 - в) в приложение № 4 на този закон, означени със знак (I);
2. се нуждаят от регулиране на търговията с тях, за да се избегне опасността от използване, което е несъвместимо с оцеляването им, посочени в приложение II към чл. IV на Конвенцията;
3. са определени за регулирана търговия в рамките на юрисдикцията на държава, страна по Конвенцията, посочени в приложение III към чл. V на Конвенцията.

Чл. 71.

(1) Министерството на околната среда и водите е ръководното ведомство по прилагане на изискванията на Конвенцията.

(2) Министърът на околната среда и водите със заповед определя местата, изпълняващи функции на спасителни центрове по чл. 104, ал. 1, т. 1.

(3) Дейността на спасителните центрове по ал. 2 се определя с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите.

Чл. 72.

- (1) Българската академия на науките със своите специализирани институти, щатен научен персонал и асоциирани експерти е научният консултативен орган по прилагане на Конвенцията.
- (2) По предложение на Българската академия на науките министърът на околната среда и водите издава заповед със списък на експертите, изпълняващи функции по чл. 84 и чл. 87, т. 2.
- (3) В списъка по ал. 2 се посочват имената, адресът и начините за връзка, сферата на компетентност и районът на действие на експертите.

Раздел II

Пренасяне през границата на Република България

Чл. 73.

- (1) Внасянето и изнасянето на екземпляри от видове по чл. 70 се извършва съгласно изискванията на Конвенцията, този закон, Закона за митниците и другите специални закони.
- (2) Превозването на живи животни от видове по чл. 70 се извършва съгласно изискванията за транспортиране на живи животни, публикувани от Секретариата на Конвенцията, а при въздушен транспорт - и с изискванията, установени с Резолюция 620, Приложение "А" на Международната организация на авиационните превозвачи (IATA).

Чл. 74.

- (1) При издаването на разрешителни по чл. 75, ал. 1 екземплярите от видовете по чл. 70, т. 1 се третираат като екземпляри от видове по чл. 70, т. 2, когато са:
 1. размножавани в развъдници, регистрирани в Секретариата на Конвенцията;
 2. индивидуално маркирани по недвусмислен начин.
- (2) Условието по ал. 1, т. 2 не се прилага за растения и в случай, че маркировката би увредила здравето на дадения екземпляр.

Чл. 75.

- (1) Внасянето на екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 и изнасянето на екземпляри от видове по чл. 70 се извършва само с разрешително, издадено от министъра на околната среда и водите или упълномощени от него лица по образец CITES, посочен в приложение № 7.
- (2) Разрешително по ал. 1 не се изисква при:
 1. транзитиране на екземпляри;
 2. внасяне на екземпляри в случаите по чл. 74, ал. 1.
- (3) Всяка пратка екземпляри по ал. 2, т. 1 задължително се придружава от оригинален екземпляр на разрешително за износ по образец CITES, издадено от ръководното ведомство по прилагане на изискванията на Конвенцията на държавата на износа.

Чл. 76.

- (1) За всяка пратка екземпляри се издава отделно разрешително по чл. 75, ал. 1, което я придружава по време на внасянето или изнасянето.
- (2) Разрешителното е със срок на валидност шест месеца от датата на издаването му.
- (3) Разрешителното се счита за недействително:
 1. след изтичане на срока по ал. 2;
 2. след преминаване на границата, ако не е заверено от митническия орган, съгласно чл. 87, т. 3;
 3. когато се установи, че издаването му е въз основа на невярно представена от кандидата

- информация за условията за внасяне и изнасяне;
- 4. при повреждане;
- 5. при унищожаване;
- 6. при изгубване или кражба.

(4) Притежателят на разрешително е длъжен:

1. в случаите по ал. 3, т. 1, 2 и 4 да върне в 15-дневен срок оригинала и всички копия в Министерството на околната среда и водите;
2. в случаите по ал. 3, т. 5 и 6 незабавно да уведоми за това Министерството на околната среда и водите.

(5) В случаите по ал. 3, т. 3 и 6, Министерството на околната среда и водите незабавно уведомява за това митническите органи, ръководното ведомство на държавата на вноса и Секретариата на Конвенцията, като посочва номера, датата и други опознавателни данни за разрешителното.

Чл. 77.

(1) Лицето, което внася или изнася, е длъжно при преминаване през границата да представи на митническия орган разрешителното по чл. 75, ал. 1.

(2) Когато лицето, което внася или изнася, не пренася пратката лично, разрешителното трябва да е прикрепено към транспортните документи.

Чл. 78.

(1) В случаите на внасяне и изнасяне на екземпляри, които са хербарийни или музейни експонати, предназначени за дарение или обмяна при нетърговски отношения между лица по чл. 96, ал. 1, разрешителното по чл. 75, ал. 1 може да бъде заменено от етикет, одобрен от Секретариата на Конвенцията.

(2) Условията и редът за издаване на етикетите се определят със заповед на министъра на околната среда и водите.

Чл. 79. Министърът на околната среда и водите или упълномощените от него лица отказват издаване на разрешително по чл. 75, ал. 1, когато:

1. на кандидата е била наложена глоба или имуществена санкция или му е конфискуван екземпляр по реда на този закон, за срок две години от влизането в сила на наказателното постановление;
2. има писмено становище на научния консултативен орган, че това застрашава оцеляването на вида в дивата природа;
3. има писмено становище на научния консултативен орган, че кандидатът няма необходимите условия за отглеждане на дадения жив екземпляр;
4. се нарушават условията по чл. 73, ал. 2;
5. внасянето и изнасянето на екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 е с цел търговия, за предоставяне на услуги или за други дейности, които имат за основна цел печалба, с изключение на:

а) екземпляри по чл. 74, ал. 1, т. 1;

б) екземпляри, внесени или придобити в Република България преди влизането в сила на Конвенцията, както и тяхното поколение, включително първото поколение, отгледано от човека, при условие, че тези екземпляри са внесени или придобити съгласно действащата тогава нормативна уредба;

в) продажбата на живи екземпляри за програми, свързани с възстановяване на видове, за размножаване или за научни и образователни цели, независимо от това, дали са уловени от природата, или са първо поколение, отгледано на затворено.

Чл. 80. Кандидатът за разрешително по чл. 75, ал. 1 подава писмено заявление в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 81.

(1) В заявлението по чл. 80 за внасяне на екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 се посочват:

1. адресите на получателя и изпращача;
 2. видът, състоянието и количеството на екземплярите;
 3. очакваната дата и часът на пресичане на границата и граничния пункт;
 4. условията на транспортиране - в случаите на внос на живи екземпляри.
- (2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:
1. копие на предварително издадено разрешително за износ от ръководното ведомство на държавата на износа;
 2. съдебна регистрация на фирма;
 3. адресът и описание на условията, при които ще се отглеждат внасяните живи екземпляри.

Чл. 82.

- (1) В заявлението по чл. 80 за изнасяне на екземпляри от видове по чл. 70 се посочват:
1. адресите на получателя и изпращача;
 2. видът, състоянието и количеството на екземплярите;
 3. очакваната дата и часът на пресичане на границата и граничния пункт;
 4. условията на транспортиране.
- (2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:
1. документ за произхода на екземпляра;
 2. документ за регистрация съгласно чл. 91;
 3. копие от документ за самоличност на кандидата;
 4. удостоверение за актуално състояние на фирмата;
 5. в случаите на изнасяне на екземпляри, размножени и отгледани на затворено - кратко описание на рода или културата, от което да личи произходът на отделните екземпляри, формиращи основата на този род или култура, и номерът на полученото генетично поколение.
- (3) Изискванията по ал. 2, т. 2 и 4 не се прилагат в случаите по чл. 96, ал. 1.

Чл. 83.

- (1) В 3-дневен срок от получаване на заявлението за издаване на разрешително за внасяне или изнасяне на екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 министърът на околната среда и водите изисква становище от научния консултативен орган по чл. 72.
- (2) При заявление за изнасяне на екземпляри от видове по чл. 70, т. 2 и 3, становището по ал. 1 може да се изисква по преценка на министъра на околната среда и водите.

Чл. 84.

- (1) Научният консултативен орган представя на Министерството на околната среда и водите становище в 15-дневен срок от получаване на искането по чл. 83, ал. 1.
- (2) При необходимост от проверка на място тя се извършва от експерт от списъка по чл. 72, ал. 2.

Чл. 85. При спазване на всички условия на Конвенцията и този закон разрешителното по чл. 75, ал. 1 се издава в срок до 5 работни дни от получаването на заявлението по чл. 80 или от представянето на становище по чл. 84.

Раздел III

Митнически надзор и контрол

Чл. 86. Митническите органи осъществяват митнически надзор и контрол при внасяне и изнасяне на екземпляри от видове по чл. 70 на и извън митническата територия на Република България.

Чл. 87. Митническите органи в съответствие с митническото законодателство:

1. проверяват дали пратката се придружава от разрешително по чл. 75, ал. 1 и 3;
2. изискват от граничната ветеринарна и фитосанитарна служба да установи в срок до 1 час

дали екземплярите отговарят на данните, посочени в разрешителното; в случай, че тази идентификация не бъде извършена, митническите органи се обръщат за идентификация и стойностна оценка на екземплярите към съответен експерт от списъка по чл. 72, ал. 2, който е длъжен да се яви на граничния пункт в срок до 6 часа от повикването;

3. заверяват оригинала и двете приложени копия на разрешителното за внасяне или изнасяне по чл. 75, ал. 1, като вписват действителното количество внасяни или изнасяни екземпляри, задържат и съхраняват копие № 3, предназначено за митническите органи;
4. при внасяне задържат оригинала на разрешителното по чл. 75, ал. 1 и оригиналното разрешително, издадено от ръководното ведомство по прилагане на Конвенцията на държавата на износа;
5. в 5-дневен срок изпращат в Министерството на околната среда и водите разрешителните по т. 4 - при внасяне, а при изнасяне - и копие на завереното разрешително за износ по чл. 75, ал. 1.

Чл. 88. При установяване на нарушение на изискванията на този закон или в случаи на съмнение за нарушение митническите органи задържат екземплярите и вещите, послужили за извършване на нарушението, и незабавно уведомяват Министерството на околната среда и водите или съответната регионална инспекция по околната среда и водите, които осигуряват поставянето на екземплярите при подходящи за тях условия в спасителни центрове.

Чл. 89. Съответните регионални инспекции по околната среда и водите и спасителни центрове оказват пълно съдействие на митническите органи за изсяняване на случаите по чл. 88 и вземане на решение по тях.

Раздел IV

Регистрация

Чл. 90.

- (1) На регистрация подлежат всички екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 и 2, с изключение на хранителни продукти от тях и видовете - предмет на Закона за лова и опазване на дивеча.
- (2) Екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 и 2, за които са издадени разрешителни за внос след влизане в сила на този закон, се регистрират служебно от регионалните инспекции по околната среда и водите без постъпки на собственика по реда на чл. 92.
- (3) В 5-дневен срок от издаване на разрешително за внос Министерството на околната среда и водите изпраща в съответната регионална инспекция по околната среда и водите необходимата документация за регистрацията по ал. 2.

Чл. 91. Регистрацията се извършва с документ, издаден от съответната регионална инспекция по околната среда и водите по постоянния адрес на собственика на екземпляра - физическо лице, или по седалището, съответно адреса на управлението, на собственика на екземпляра - юридическо лице.

Чл. 92.

- (1) За регистрацията по чл. 91 собственикът в 15-дневен срок от придобиването на екземпляра внася в регионалната инспекция по околната среда и водите заявление, в което посочва:
 1. име и ЕГН - за физически лица, а за юридически лица - наименование, седалище и БУЛСТАТ;
 2. данни за екземпляра - вид и състояние (жив, мъртъв, част от екземпляр или продукт);
 3. адрес на отглеждане - при придобиване на жив екземпляр;
 4. начин на придобиване - внесен, закупен, разменен, дарен, размножен на затворено, намерен.
- (2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:
 1. оригинален документ за регистрация, издаден от регионалната инспекция по околната среда и водите - при покупка на вече регистриран по чл. 91 екземпляр;
 2. документ за произход;
 3. начин на маркировка на екземпляра;
 4. оригинално разрешително или друг документ за улавяне или убиване на екземпляра от

природата, предвиден в нормативен акт и доказващ законността на придобиването на екземпляра.

Чл. 93. Регионалните инспекции по околната среда и водите издават документа за регистрация по чл. 91 в 5-дневен срок от постъпване на документацията по чл. 90, ал. 3 или заявлението по чл. 92.

Чл. 94.

(1) Собственикът на регистриран екземпляр е длъжен в 15-дневен срок писмено да уведоми регионалната инспекция по околната среда и водите при:

1. промяна на обстоятелства, свързани с екземпляра - продажба, смяна на адреса на отглеждане на жив екземпляр или смърт, кражба или изгубване;
2. унищожаване, повреждане, изгубване или кражба на документа за регистрация на екземпляра.

(2) Регионалните инспекции по околната среда и водите:

1. отразяват промените по ал. 1 в регистъра по чл. 95;
2. издават нов документ за регистрация в случаите по ал. 1, т. 2;
3. уведомяват Министерството на околната среда и водите за случаите на кражба или изгубване на екземпляр или документ за регистрация.

Чл. 95. Регионалните инспекции по околната среда и водите водят регистър на екземплярите по чл. 90.

Чл. 96.

(1) Регистрацията на екземпляри по чл. 90 не се отнася за колекции в зоологически и ботанически градини, музеи, университети, институти на Българската академия на науките и други научни и академични институти.

(2) Лицата по ал. 1 представят в Министерството на околната среда и водите списък на наличните екземпляри по видове, като в началото на всяка текуща година внасят информация за настъпилите в списъка промени през изтеклата година.

Чл. 97.

(1) Физически и юридически лица със съдебна регистрация в Република България имат право чрез Министерството на околната среда и водите да регистрират в Секретариата на Конвенцията дейности за размножаване и отглеждане на видове по чл. 70, т. 1.

(2) За регистрацията по ал. 1 лицата подават в Министерството на околната среда и водите заявление, в което посочват:

1. адреса, където ще се извършва дейността;
2. научното наименование на видовете и условията за тяхното размножаване и отглеждане;
3. доказателства за законното придобиване на изходния размножителен материал.

Чл. 98.

(1) В 15-дневен срок от постъпване на заявлението Министерството на околната среда и водите извършва проверка на обстоятелствата по чл. 97, ал. 2 и изисква становище от научния консултативен орган по реда на чл. 83.

(2) В зависимост от проверката и становището по ал. 1 Министерството на околната среда и водите:

1. изпраща документация за регистриране на дейността в Секретариата съгласно изискванията на Конвенцията;
2. в случай на отказ в 30-дневен срок писмено уведомява заявителя.

Чл. 99. При прекратяване на регистрирана дейност лицата по чл. 97, ал. 1 са длъжни в 15-дневен срок да уведомят за това Министерството на околната среда и водите, което изпраща в Секретариата на Конвенцията информация за заличаване на регистрацията.

Раздел V

Вътрешна търговия

Чл. 100. Забранява се предлагането за закупуване, придобиването с търговска цел, излагането пред публика с търговска цел, използването за търговски приходи и продажба, съхранението с цел продажба, предлагането с цел продажба на екземпляри от видове по чл. 70, т. 1.

Чл. 101. Забраната по чл. 100 не се отнася за екземплярите, които са:

1. придобити преди влизане в сила на Конвенцията;
2. отгледани на затворено животински екземпляри или изкуствено размножени растения - при доказване на тези обстоятелства;
3. необходими за развитие на науката, когато съответните видове са единствено подходящи за такива цели и не съществуват екземпляри от видовете, отгледани на затворено;
4. предназначени за размножителни програми или научни изследвания с цел запазване на вида.

Чл. 102.

- (1) Забранява се търговията с нерегистрирани екземпляри в случаите по чл. 101, както и търговията с нерегистрирани екземпляри от видовете по чл. 70, т. 2.
- (2) При продажбата на екземпляри, регистрирани по чл. 91, продавачът предоставя на купувача оригинала на документа за регистрация на екземпляра.

Раздел VI

Разпореждане с екземпляри, отнети в полза на държавата

Чл. 103. Разпореждането с екземпляри от видове по чл. 70, отнети в полза на държавата по чл. 129, ал. 1, се извършва от министъра на околната среда и водите.

Чл. 104.

- (1) До влизането в сила на наказателното постановление за отнемане на екземплярите в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:
 1. настаняване на живите екземпляри в определени за целта спасителни центрове;
 2. съхраняване на подходящи места на мъртви екземпляри, хранителни продукти или медикаменти.
- (2) Чуждестранните екземпляри, за които не са извършени митнически формалности, се поставят под режим на митническо складиране.

Чл. 105.

- (1) Екземплярите се връщат на собственика при отменяне на наказателното постановление по съдебен ред в 7-дневен срок след влизането в сила на съдебното решение.
- (2) В 15-дневен срок след влизането в сила на съдебно решение, с което се отхвърля жалбата срещу наказателното постановление за отнемане на екземплярите в полза на държавата след митническо оформяне, министърът на околната среда и водите се разпорежда с тях съгласно чл. 106.

Чл. 106.

- (1) При отнемане на живи екземпляри в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:
 1. връщането им на държавата на износа, когато тя е страна на произход на екземплярите;
 2. връщането им на държавата на износа в случаите по чл. 74, ал. 1;
 3. предоставянето им на зоологическа или ботаническа градина или на спасителни центрове;
 4. пускането им на свобода, когато екземплярите са взети от природни местообитания в

рамките на страната, в случай че няма очевидни пречки за тяхното оцеляване;
5. продажбата им.

(2) При отнемане на мъртви екземпляри в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:

1. безвъзмездното им предоставяне на висши училища или центрове за обучение на кадри по прилагане на Конвенцията - за попълване на учебни сбирки;
2. безвъзмездното им предоставяне на природонаучни музеи, а когато имат художествена стойност - на музеи на изкуствата;
3. продажбата им.

(3) При отнемане на хранителни продукти или медикаменти в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:

1. връщането им на държавата на износа;
2. предоставянето им на висши училища или центрове за обучение на кадри по прилагане на Конвенцията - за попълване на учебни сбирки;
3. унищожаването им.

Чл. 107.

(1) Разходите, свързани със становищата и проверките по чл. 84 и чл. 87, т. 2 и с разпорежданията по чл. 104 в случай на прилагане на чл. 105, ал. 1, са за сметка на републиканския бюджет.

(2) Разходите по ал. 1 се възстановяват в бюджета на Министерството на околната среда и водите от средствата, получени в случаите на продажба по чл. 106.

(3) Разходите, свързани с разпорежданията по чл. 104 и 106, са за сметка на нарушителя. За обезпечаване на тяхното плащане органите, установяващи нарушението, могат да задържат стоки или суми.

Чл. 108. При продажба по чл. 106 екземплярите се считат за законно придобити при представяне на документа, с който са закупени.

Глава пета

ОПАЗВАНЕ НА ВЕКОВНИ ИЛИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ ДЪРВЕТА

Чл. 109.

(1) Отделни вековни или забележителни дървета във или извън населените места се обявяват за защитени, съгласувано с физическото или юридическото лице - собственик на имота, в който се намира дървото.

(2) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите и лицето по ал. 1 подписват протокол, в който се посочват местонахождението и характеристиките на дървото - вид, възраст, височина и други особености, неговото състояние и необходимите поддържащи мерки, както и задълженията на собственика за опазване на обекта.

(3) Протоколът по ал. 2 и скица за местонахождението на дървото се изпращат в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 110. Министърът на околната среда и водите издава заповед за обявяване на дървото за защитено, която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 111. Собствениците на дървета, обявени за защитени, са длъжни:

1. да ги опазват от унищожаване или увреждане;
2. да уведомяват съответната регионална инспекция по околната среда и водите за настъпили промени в състоянието на обекта;
3. да съгласуват със съответната регионална инспекция по околната среда и водите дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието на обекта;
4. да осигуряват достъп на представители на регионалната инспекция по околната среда и водите до имота за извършване на проверки по състоянието на защитените дървета.

Чл. 112.

- (1) Министерството на околната среда и водите може да финансира поддържащи или възстановителни дейности, необходими за опазване на защитените дървета.
- (2) Собствениците внасят в Министерството на околната среда и водите предложения за финансиране на дейности по ал. 1 чрез съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

Чл. 113.

- (1) Обявените защитени дървета се вписват в регистри в Министерството на околната среда и водите и съответната регионална инспекция по околната среда и водите.
- (2) Унищожени, изсъхнали или невъзстановимо увредени защитени дървета се заличават по реда на чл. 109, ал. 2 и чл. 110.

Глава шеста

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 114. Министерството на околната среда и водите и други държавни органи и техните поделения в рамките на своите компетенции осъществяват управлението и контрола по опазване на биологичното разнообразие в Република България.

Чл. 115. Министърът на околната среда и водите:

1. провежда държавната политика по опазване и поддържане на биологичното разнообразие;
2. изготвя с участието на отрасловите ведомства и неправителствени организации и внася в Министерския съвет Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
3. изготвя с участието на отрасловите ведомства и неправителствени организации и внася в Министерския съвет Национален план за опазване на биологичното разнообразие, организира и отчита изпълнението на плана;
4. изгражда и поддържа Националната екологична мрежа;
5. възлага разработването и утвърждава плановете за управление за защитени зони и плановете за действие за видове;
6. координира дейностите на други министерства, ведомства, общини, обществени организации, научни и академични институти по опазване на биологичното разнообразие;
7. организира контрол върху дейностите на собствениците или ползвателите на земи, гори и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;
8. финансира дейности по прилагане на този закон;
9. разработва и прилага механизми за стимулиране на дейности на собствениците или ползвателите, неправителствени организации, сдружения и други, насочени към опазването, поддържането и възстановяването на биологичното разнообразие;
10. организира система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и създава бази данни и географски информационни системи за регистриране на състоянието и установяване на измененията в биологичното разнообразие, осигурява достъп и обмен на данни по опазване на биологичното разнообразие;
11. изготвя годишен отчет за състоянието на биологичното разнообразие и за дейностите по неговото опазване;
12. представява Република България по въпросите за опазване на биологичното разнообразие;
13. организира и поддържа държавни регистри, предвидени в този закон;
14. издава заповеди, списъци, разрешителни и лицензии, предвидени в този закон;
15. публикува списъци и измененията в тях за видовете по чл. 70.

Чл. 116.

- (1) Създава се Национален съвет по биологичното разнообразие като консултативен орган на министъра на околната среда и водите.
- (2) Съставът на Националния съвет по биологичното разнообразие се определя със заповед на министъра на околната среда и водите, като в него се включват представители на заинтересуваните

министерства и ведомства, научни и академични институти, неправителствени и природозащитни организации.

(3) Дейността на Националния съвет по биологичното разнообразие се урежда с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите.

Чл. 117. Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите и директорите на дирекции на националните паркове:

1. контролират спазването на изискванията за опазване на биологичното разнообразие при осъществяването на дейностите на собствениците или ползвателите на земи, гори и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;
2. координират и контролират прилагането на плановете за управление и плановете и проектите, предвидени в този закон, включително интегрирането им в общинските планове и програми;
3. контролират опазването на растителните и животинските видове, предмет на този закон;
4. поддържат регионалните регистри, предвидени в този закон;
5. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи.

Чл. 118. Министерството на земеделието и горите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и другите държавни органи и техните поделения, както и общините, в сферата на своята компетентност:

1. осъществяват дейности по опазване на биологичното разнообразие;
2. интегрират опазването на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси във всички планове, проекти, програми, политики и стратегии в съответния сектор, като включват в тях преди всичко дейности по опазване на биологичното разнообразие, в съответствие с приоритетите на този закон, на Националната стратегия и на Националния план за опазване на биологичното разнообразие;
3. разработват и внедряват планове за управление на защитени зони и планове за действие за приоритетни растителни и животински видове;
4. сътрудничат с други компетентни органи, когато дейностите имат взаимосвързани или натрупани ефекти върху биологичното разнообразие или когато тяхната компетентност засяга един и същ обект или територия;
5. организират отраслови системи за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и на защитените зони и създават бази от данни и географски информационни системи за характеристиките им, като предоставят на Министерството на околната среда и водите информация, съгласувана по вид и период на представяне;
6. финансират приоритетно научни изследвания и дейности, свързани с опазване на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси;
7. използват резултатите от проучването на биологичното разнообразие при изготвянето на планове, проекти, програми и политики в сектора или между секторите;
8. контролират дейността на собствениците или ползвателите на земи, гори и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;
9. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи;
10. осъществяват международно сътрудничество по въпроси от обща загриженост, свързани с опазване на биологичното разнообразие и защитените зони.

Чл. 119.

(1) Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и горите, общините, както и физическите и юридическите лица - собственици и ползватели на гори, земи и водни площи в Националната екологична мрежа, осъществяват тяхното стопанисване и охрана съгласно разпоредбите на този закон и другите специални закони.

(2) Собствениците и ползвателите на гори, земи и водни площи са длъжни да осигуряват свободен достъп в имотите си за извършване на дейностите и контрола по този закон при спазване на изискванията на другите специални закони.

Чл. 120. Агенция "Митници" осъществява митническия контрол върху внасянето и изнасянето на екземпляри от видовете по чл. 70 съгласно изискванията на този закон, Закона за митниците и другите нормативни актове, свързани с митническия контрол.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 121. За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон и на вредните последици от тях компетентните органи или изпълномощени от тях лица налагат принудителни административни мерки по реда на чл. 122.

Чл. 122.

(1) Министърът на околната среда и водите:

1. спира разпореждания на органи на изпълнителната власт, които са в нарушение на този закон;
2. спира реализацията на планове и проекти, започнати или утвърдени в нарушение на този закон;
3. затваря зоологически градини или части от тях, които не функционират в съответствие с изискванията на този закон;
4. отнема лицензи на зоологически градини в случаите по чл. 62, ал. 4.

(2) Директорите на регионалните органи на Министерството на околната среда и водите:

1. спират дейности по ползването на горите, земите и водните площи и на други ресурси, както и строителството в защитени зони и буферни зони, които са в нарушение на заповедите за обявяването им или на утвърдените по съответния ред планове за управление, устройствени и технически планове и проекти;
2. спират дейности или обекти, които увреждат или замърсяват околната среда над допустимите норми в защитени и буферни зони;
3. спират разпореждания на регионалните управления на горите, държавните лесничейства и общинските органи, които са в нарушение на този закон;
4. издават предписания за мерки за предотвратяване и/или отстраняване на нарушения.

(3) Началниците на регионалните управления на горите, директорите на държавните лесничейства, както и кметовете на общини спират дейности и строителство в предоставени за ползване гори, земи и водни площи - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти.

Чл. 123. Принудителните административни мерки могат да се обжалват по реда на Закона за Върховния административен съд и на Закона за административното производство.

Раздел II

Административни нарушения и наказания

Чл. 124. За нарушение на режимите, определени по реда на чл. 19, чл. 23, ал. 2, чл. 29, 30 и 42, физическите лица се наказват с глоба от 50 до 1000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 200 до 5000 лв.

Чл. 125. За нарушение на чл. 38, чл. 39, ал. 1, чл. 40, чл. 41, ал. 3, чл. 44, 46, чл. 47, ал. 1, чл. 60, ал. 2 и 3, чл. 100, чл. 102, ал. 1 и чл. 111, т. 1 физическите лица се наказват с глоба от 100 до 5000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 500 до 10 000 лв.

Чл. 126. За осъществяване на дейност без лиценз по чл. 62, ал. 1 или без разрешение по чл. 67, ал. 3 и чл. 68, ал. 2 физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 2000 до 25 000 лв.

Чл. 127. За осъществяване на дейност без разрешително по чл. 75, ал. 1 физическите лица се наказват с глоба от 500 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1000 до 30 000 лв.

Чл. 128. За нарушение на чл. 76, ал. 4, чл. 92, ал. 1 и чл. 94, ал. 1 физическите лица се наказват с глоба от 500 до 2000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

Чл. 129.

(1) Вещите, предмет на нарушение, и вещите, послужили за неговото извършване, се отнемат в полза на държавата.

(2) Продажбата на вещи по ал. 1 се извършва по реда на Данъчния процесуален кодекс.

Чл. 130.

(1) Нарушенията по чл. 124 и 125 се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от министъра на земеделието и горите, от областния управител или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието и горите, от областния управител или от кмета на общината, или от упълномощени от тях лица.

(2) Нарушенията по чл. 126 се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от министъра на земеделието и горите, а наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите и от министъра на земеделието и горите или от упълномощени от тях лица.

(3) Нарушенията по чл. 127 и 128 се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите, а наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите или от упълномощени от него лица.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Благоприятно състояние на видовете" е, когато:

- а) данните за динамиката на популациите на вида показват, че този вид е и ще остане жизнеспособен елемент на природното местообитание;
- б) естественият район на разпространение на този вид не намалява и не е налице тенденция към намаляване;
- в) е налице достатъчно голямо местообитание, което осигурява преживяването на популациите на този вид.

2. "Благоприятно състояние на природно местообитание" е, когато:

- а) площта на неговото естествено разпространение е постоянна или се разширява;
 - б) неговата структура и специфични функции осигуряват дългосрочното му съществуване;
 - в) състоянието на характерните за него видове е благоприятно.
- 3. "Ботаническа градина" е институция, която поддържа колекции от живи растения за нуждите на експерименталните ботанически изследвания, естественонаучното и природозащитното образование и възпитание и е отворена за посещение повече от пет месеца в годината.
 - 4. "Вивариум" е изкуствено подготвено място за отглеждане на диви животни.
 - 5. "Вид" е група от морфологично сходни организми, имащи общ произход, които са потенциално способни да обменят помежду си генетичен материал в естествени условия.
 - 6. "Влажна зона" е район, включващ езера, блатата, мочурищата, торфищата или други водни площи, независимо дали са естествени или изкуствени, постоянни или временни, с вода, която е статична или течаща, прясна, полусолена или солена, включително морска вода, чиято дълбочина или отлив не надхвърля 6 м.
 - 7. "Внасяне" е въвеждане на митническата територия на Република България на екземпляр, включително на екземпляр, уловен в морска среда, която не е под юрисдикцията на никоя

държава.

8. "Водни площи" са териториите от горския фонд, поземления фонд и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, залети с вода.
9. "Възстановяване" е пресъздаване в естествени условия на съобщества от организми, екосистеми и комплекси от тях по модел на естествено съществуващите или създаване на условия за повторно възникване или увеличаване числеността на природни популации.
10. "Генетичен материал" са материали от растителен или животински произход, съдържащи функционални единици на наследственост.
11. "Генетични ресурси" са генетичен материал с реална или потенциална стойност.
12. "Гори" са горите и земите в горския фонд по смисъла на Закона за горите.
13. "Дата на придобиване" е датата, на която екземплярът е взет от дивата природа, роден на затворено или изкуствено размножен, придобит при търговски отношения или размяна.
14. "Дендрариум" е жива колекция от дървета и храсти върху определена територия, организирана по систематичен, географски или друг научен принцип.
15. "Екземпляр" е всяко животно или растение, живо или мъртво, всяка лесно разпознаваема част от тялото или всеки продукт, получен от животното или растението, както и всяка друга стока, която въз основа на съпроводителен документ, опаковка, означение, етикет или друго обстоятелство може да се идентифицира като част или дериват от животно или растение.
16. "Екземпляр, отгледан на затворено" е екземпляр от животински вид, роден, излюпен и отгледан на затворено, или екземпляр от растителен вид, размножен изкуствено. Изкуствено размножен екземпляр е този, който е получен чрез репродукция в среда, създадена или модифицирана от човека и под негов контрол, който при животните произхожда най-малко от второ поколение, отглеждано от човека без добавка на генетичен материал от дивата природа.
17. "Екосистема" е динамичен комплекс от растителни, животински и микроорганизмови съобщества и тяхната нежива околна среда, които си взаимодействат като функционална единица със специфични взаимосвързани процеси и специфичен общ облик.
18. "Ендемичен вид" е този, който се среща само в определен географски район.
19. "Застрашен вид" е този, който е заплашен от изчезване в целия си ареал или в голяма част от него.
20. "Земи" са селскостопанските земи по смисъла на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.
21. "Зоологическа градина" е постоянно заведение, където животни от диви видове се държат с цел да се показват пред публика в продължение на повече от 7 дни в годината, с изключение на циркове, магазини за животни и други заведения, които не показват пред публика значителен брой животни или видове.
22. "Изнасяне" е извеждане извън митническата територия на Република България на екземпляр.
23. "Колекция" е сбирка от екземпляри от растителни или животински видове (включително семена или други размножителни материали), отглеждани или съхранявани при контролирани от човека условия и предназначени за научни и образователни цели или за целите на опазването и възстановяването на видовете.
24. "КОРИНЕ място" е територия, описана по стандартната международна методика на проекта на Съвета на Европа "КОРИНЕ биотопи".
25. "Ландшафт" е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и/или човешки фактори.
26. "Местообитание на вид" е районът, определен от специфични абиотични и биотични фактори, в който този вид се намира постоянно или временно в някой от стадите на своя жизнен цикъл.
27. "Организъм" е всяко живо тяло, което е съставено от съгласувано действащи органи и съществува самостоятелно. Организмът е индивид в популация от отделен вид.
28. "Орнитологично важно място" е територия от международна значимост за опазване на птиците, описана по стандартната международна методика на Бърд Лайф Интернешънъл.
29. "Популация" е териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят генетичен материал помежду си.
30. "Потенциално застрашен вид" е този, за който е вероятно скорошното му преминаване в категорията на застрашените видове, ако факторите, причинили заплахата, продължават да съществуват.
31. "Природно местообитание" са естествени или близки до естествените сухоземни или акваториални области, характеризиращи се с характерни географски, абиотични и биотични особености, придаващи им специфичен облик.
32. "Първостепенен обществен интерес" е този, свързан с общественото здраве, националната

сигурност, изключително благоприятни въздействия върху околната среда, както и със специфични обществено значими задължения по отношение на транспортни, енергийни и комуникационни системи.

33. "Рамсарско място" е влажна зона, която отговаря на критериите на Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбива птици (Рамсарска конвенция) (ДВ, бр. 56 от 1992 г.).

34. "Рядък вид" е този, чиито популации са малобройни, разпръснати или зависими от специфични фактори и ако не непосредствено, то косвено е застрашен или потенциално застрашен по смисъла на т. 19 и 30.

35. "Спасителен център" е юридическо или физическо лице, определено от министъра на околната среда и водите, което се грижи за конфискувани живи екземпляри.

36. "Съхранение" са всички мерки, които са необходими за запазване или възстановяване на природните местообитания и популациите на диви растителни и животински видове в благоприятно състояние.

37. "Таксон" е общото наименование на класификационните единици, към които се отнасят подвидът, видът и по-високите единици от ниво вид.

38. "Устойчиво управление" е управление на ползването, развитието и опазването на природните ресурси по начин и степен, които дават възможност на настоящите поколения и общности да си осигуряват социални, икономически и културни блага, без да се:

а) намалява възможността на бъдещите поколения и общности да задоволяват социални, икономически и културни нужди;

б) нарушава способността на екосистемите да осъществяват своите почвозащитни и климаторегулиращи функции;

в) намалява значително биологичното разнообразие.

39. "Фауна" са всички видове животни в определен район.

40. "Флора" са всички видове растения в определен район.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В срок до 4 години от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите внася в Министерския съвет списъка по чл. 10, ал. 3.

§ 3. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите внася в Министерския съвет проект на наредбата по чл. 66, ал. 6.

§ 4. В срок до една година от влизането в сила на този закон всички физически и юридически лица, притежаващи екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 и 2, ги регистрират по реда на глава четвърта, раздел IV.

§ 5. В срок до една година от влизането в сила на този закон всички физически и юридически лица по чл. 60, ал. 1 подават необходимата информация за вписване в регистрите по чл. 63.

§ 6. В срок до една година от влизането в сила на този закон лицата по чл. 96, ал. 1 представят списъците по чл. 96, ал. 2.

§ 7. В срок до 4 години от обнародването в "Държавен вестник" на наредбата по чл. 61, ал. 1 собствениците на зоологически градини са длъжни да ги приведат в съответствие с изискванията на наредбата и да подадат заявление за издаване на лиценз.

§ 8.

(1) Буферните зони около резервати и поддържани резервати, без тези, попадащи в национални паркове, обявени по реда на отменения Закон за защита на природата, запазват своите граници и режими, освен ако не са променени по реда на глава втора, раздел IV на този закон.

(2) Буферните зони около резервати, попадащи в национални паркове, се заличават с този закон.

(3) Вековните дървета, обявени за защитени по реда на отменения Закон за защита на природата, запазват своите режими, освен ако не са заличени по реда на глава пета на този закон.

§ 9. Този закон отменя Закона за защита на природата (обн., ДВ, бр. 47 от 1967 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 39 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 85 от 1997 г., бр. 11 и 133 от 1998 г. и бр. 29 от 2000 г.).

§ 10. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г.) в приложението към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5 се правят следните изменения:

1. Точка "6. Мечка (*Ursus arctos* L.)" се отменя.
2. Точка "23. Голям корморан (*Phalacrocorax carbo* L.)" се отменя.

§ 11. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:
 - а) в ал. 1, т. 5 думите "над 25 на сто" се заличават;
 - б) в ал. 4 накрая се добавя "и положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие".
2. В чл. 38 се правят следните допълнения:
 - а) в ал. 3 след думата "взема" се добавя "с обикновено мнозинство";
 - б) създават се ал. 4 и 5:

"(4) Членове на комисията, които не са съгласни с взето решение за приемане на предложението и са подписали протокола с особено мнение, го мотивират писмено в 3-дневен срок. Особените мнения се прилагат към протокола.

(5) В случаите по ал. 4 министърът на околната среда и водите взема окончателното решение за обявяване на защитената територия или за отхвърляне на предложението."

 3. В чл. 39, ал. 1 думите "съгласно предложението на комисията по чл. 38" се заменят с "при положителни решения по чл. 38, ал. 3 и 5".
 4. В чл. 42 се създава ал. 6:

"(6) Със заповед по ал. 5 и без спазване на процедурите по ал. 1 може да се актуализира площта на защитената територия, когато корекцията произтича от по-точни замервания и не е свързана с промяна на определените граници на защитената територия."

 5. В чл. 67 се създава ал. 3:

"(3) Охраната на отделни резервати и поддържани резервати, извън границите на националните паркове, може да се предоставя от министъра на околната среда и водите на други органи на изпълнителната власт или на общини."

 6. В чл. 74 се правят следните изменения:
 - а) в ал. 1 т. 1 и 4 се отменят;
 - б) в ал. 3 думите "утвърден от Министерския съвет" се заменят с "определен от министъра на околната среда и водите".
 7. Член 75 се отменя.
 8. В чл. 79, ал. 3 след думата "лесничейства" се добавя "и дирекциите на природни паркове".
 9. Член 86 се отменя.
 10. В приложение № 1 четвъртата колона на таблицата и текстът след таблицата се заличават.
 11. В приложение № 2 четвъртата колона на таблицата се заличава.

§ 12. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г.) в чл. 3, ал. 2 накрая се добавя "освен в случаите по чл. 67, ал. 3 от Закона за защитените територии".

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието и горите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на финансите и на кметовете на общините.

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1

Знакът "!" отбелязва типовете природни местообитания, включени в Приложение I на Резолюция № 4 (1996) на Постоянния комитет на Бернската конвенция.

Знакът "*" отбелязва приоритетни типове природни местообитания за опазване.

Кодът в трета колона и наименованието на типа местообитание на английски език съответстват на Единната европейска класификация на местообитанията (A Classification of Palearctic Habitats, 1996)

	<i>Код</i>	<i>Наименование на местообитание на английски език</i>	<i>Наименование на типа местообитание на български език</i>
!* 11.3		Sea grass meadows	Подводни ливади
!* 12.7		Sea-caves	Морски пещери
!* 13.2		Estuaries	Естуарии
!* 14.		Mud flats and sand flats	Тинести и пясъчни морски плитчини
!* 15.115		Continental glasswort swards	Континентални поляни със солянка (<i>Salicornia herbacea</i>)
!* 15.14		Inland salt meadows	Континентални солени ливади
!* 15.A		Continental salt steppes and saltmarshes	Континентални засолени степи и солени блата
!* 16.2		Dunes	Дюни
!* 16.3		Humid dune-slacks	Влажни понижения между дюните
	17.2	Annual vegetation of drift lines	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси
*	17.3	Perennial vegetation of stony banks	Многогодишна растителност на каменисти брегове
	18.22	Vegatated sea cliffs of the Mediteranea coasts	Обрасли морски стръмни скали по средиземноморското крайбрежие
!* 21.		Coastal lagoons	Лагуни
	22.12 и 22.44	Hard oligo-mesotrophic waters with benthic vegetation of Chara spp.	Твърди олигомезотрофни води с бентосна растителност от <i>Chara</i> spp.
	22.13	Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition - type vegetation	Естествени еутрофни езера с растителност от тип Magnopotamion или Hydrocharition
	22.14	Natural dystrophic lakes and ponds	Естествени дистрофични езера
!* 22.3113		Euro-Siberian quillwort swards	Евросибирски езерни съобщества от шилолист (<i>Isoetes lacustris</i>)
!* 22.351		Ponto-Pannonic riverbank dwarf sedge communities	Понто-Панонски съобщества от дзуки и острици по преовлажнени речни брегове (<i>Juncus</i> spp., <i>Carex</i> spp.)
!* 22.412		Frogbit rafts	Формации, богати на водянка (<i>Hydrocharus morsusranae</i>)
!* 22.413		Water-soldier rafts	Съобщества на алоевиден стратиотес (<i>Stratiotes aloides</i>)
!* 22.414		Bladderwort colonies	Формации от мехурка (<i>Utricularia australis</i> , <i>Utricularia vulgaris</i>)
!* 22.415		Salvinia covers	Покрития от салвиния (<i>Salvinia natans</i>)
!* 22.416		Aldrovanda communities	Съобщества от алдрованда (<i>Aldrovanda communities</i>)
!* 23.113		Ponto-Pannonic salt lakes	Понто-Панонски солени езера
*	24.17	Waterfalls	Водопади
*	24.221 и	Alpine rivers and the herbaceous vegetation	Алпийски реки и тревна растителност по техните

	24.222	along their banks	брегове
	24.4	Water courses of plain to montane levels with the <i>Ranunculion fluitantis</i> and <i>Callitricho-Batrachion</i> vegetation	Плаваща растителност по предпланински реки
!*	31.22C	Pontic ling heaths	Понтийски ниски храстчета
!*	31.4251	Balkan Range Kotschy's alpenrose heaths	Старопланински съобщества от миртолистен рододендрон (<i>Rhododendron myrtifolium</i>)
!*	31.4252	Rila Kotschy's alpenrose heaths	Рилски съобщества от миртолистен рододендрон (<i>Rhododendron myrtifolium</i>)
!*	31.461	Rhodopide Bruckenthalia heaths	Рило-Родопски съобщества от връшняк (<i>Bruckenthalia spiculifolia</i>)
!*	31.4631	Balkan range Bruckenthalia heaths	Старопланински съобщества от връшняк (<i>Bruckenthalia spiculifolia</i>)
*	31.47	Alpide bearberry heaths	Съобщества от мечо грозде (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>)
	31.58	Balkano-Rhodopide dwarf mountain pine scrub	Балканско-Рило-Родопски храстови съобщества от клек (<i>Pinus mugo</i>)
	31.636	Rhodope <i>Potentilla fruticosa</i> thickets	Родопски съобщества на храстовидния очибелец (<i>Potentilla fruticosa</i>)
!*	31.7J1	Northern Thracian tragacanth hedgehogheath	Севернотракийски съобщества от айтоско сграбиче (<i>Astracantha aitosensis</i>)
	31.88	<i>Juniperus communis</i> formations on heaths or calcareous grasslands	Формации на <i>Juniperus communis</i> върху варовикови полета и пасища
	32.1162	<i>Quercus coccifera</i> low woods	Ниски гори от пърнар (<i>Quercus coccifera</i>)
	от 32.131 до 32.135	Arborescent matorral with <i>Juniperus</i> spp.	Хвойнови формации
*	от 32.21A	<i>Phillyrea</i> thickets	Съобщества от грипа (<i>Phillyrea latifolia</i>)
!	от 34.11	Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the <i>Alyso-Sedion albi</i>	Карстови пасища
!*	от 34.31	Sub-continental steppic grasslands	Субконтинентални степни съобщества
!*	от 34.311	Helleno-Balkanic savory steppes	Гръцко-Балкански съобщества от степен тип с участие на ароматни растения
!*	от 34.34	Central European calcareo-siliceous grasslands	Централноевропейски тревни съобщества по варовиково-силикатни почви
!*	от 34.532	Helleno-Balkanic short grass and therophyte communities	Гръцко-Балкански нискотревни и едногодишни съобщества
!*	от 34.911	Pannonic loess steppes	Панонски лъсови степи
!*	от 34.921	Western Pontic steppes	Западнопонтийски степи
	от 36.41 до 36.43	Alpine and subalpine calcareous grasslands	Алпийски и субалпийски варовикови пасища
!*	37.242	Flood swards	Тревни съобщества по заливни тераси
!*	37.25	Transitional tall herb humid meadows	Високотревни съобщества по границите на влажни ливади
!*	37.26	Continental humid meadows	Континентални влажни ливади
!*	38.2521	Moeso-Thracian mesophile floodplain meadows	Мизийско-Тракийски ливади по заливни равнини
!*	38.2522	Moeso-Thracian mesophile foothill meadows	Мизийско-Тракийски ливади на предпланините
!*	38.2523	Moeso-Thracian mesophile cold water meadows	Мизийско-Тракийски мезофилни ливади, подхранвани със студени подпочвени води

*	41.11	Luzulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Luzulo-Fagetum
*	41.13	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum
*	41.15	Medio-European subalpine beech wood with Acer and Rumex arifolius	Средноевропейски субалпийски букови гори с Acer и Rumex arifolius
*	41.16	Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion	Средноевропейски букови гори от типа Cephalanthero-Fagion
!*	41.19	Moesian beech forests	Мизийски букови гори
!*	41.1E11	Eastern Balkan Range oriental beech forests	Източностаропланински гори от източен бук (Fagus orientalis)
!*	41.1E121	Stranja bearberry tree-oriental beech forests	Странджански гори от източен бук с южно евксински елементи в подлеса
!*	41.1E122	Stranja rhododendron-oriental beech forests	Странджански гори от източен бук с подлес от странджанска зеленика (Rhododendron ponticum)
*	41.24	Sub-Atlantic and medio-European oak or oak-hornbeam forests of the Carpinion betuli	Дъбово-габърви гори от типа Stelario-Carpinetum
*	41.26	Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests	Дъбово-габърви гори от типа Galio-Carpinetum
!*	41.2C	South-eastern European oak-hornbeam forests	Югоизточноевропейски гори от обикновен габър, примесени с дъб (Carpinus betulus - Quercus spp.)
!*	41.4	Mixed ravine and slope forests	Смесени гори по долини и склонове
!*	41.7	Thermophilous and sub-Mediterranean oak woods	Термофилни и субсредиземноморски дъбови гори
!*	41.8	Mixed thermophilous forest	Смесени термофилни гори
!*	41.H1111	Stranja beech-hornbeam-lime forests	Странджански смесени гори от източен бук, обикновен габър и сребролистна липа
!*	41.H1112	Stranja beech-Quercus polycarpa forests	Странджански гори от източен горун и източен бук (Quercus polycarpa - Fagus orientalis)
!*	41.16	Moesian silver fir forests	Мизийски гори с обикновена ела (Abies alba)
!*	42.17	Balkano-Pontic fir forests	Балкано-Понтийски гори от обикновена ела
!*	42.2412	Central Rhodopide spruce forests	Централно Рило-Родопски смърчови гори (Picea abies)
!*	42.2413	Moeso-Macedonian spruce forests	Мизийско-Македонски смърчови гори
!*	42.245	Balkan Range spruce forests	Старопланински смърчови гори
!*	42.5C	South-eastern European Scots pine forests	Източноевропейски гори от бял бор (Pinus sylvestris)
!*	42.66	Pallas' pine forests nigra ssp.	Чер борови гори (Pinus palassiana)
!*	42.716	Rhodopide whitebarked pine forests	Гори от черна мура на Пирин и Славянка (Pinus leucodermis)
!*	42.723	Rila and Pirin Macedonian pine forests	Гори от бяла мура на Рила и Пирин (Pinus peuce)
!*	42.725	Balkan Macedonian pine woods	Старопланински гори от бяла мура (Pinus peuce)
	42.8	Mediterranean pine forests with endemic Mesogean pines	Средиземноморски борови гори от ендемични борове
!*	42.A32	Peri-Rhodopide Grecian juniper woods	Гори от дървовидна хвойна по периферията на Рило-Родопския масив (Juniperus excelsa)
!*	42.A7	Western Palaearctic yew woods	Западно палеарктически групировки от тис (Taxus baccata)
!*	44.1	Riparian willow formations	Крайречни ивици от върба (Salix spp.)
!*	44.216	Balkan Range grey alder galleries	Старопланински галерии от бяла елша (Alnus incana)

!* 44.3211	Stitchwort ash-alder woods	Смесени ясеново-елшови групировки край реките (Fraxinus excelsior - Alnus glutinosa)
!* 44.4322	Coastal Bulgarian longos forests	Крайбрежни лонгозни гори в България
!* 44.4323	Central Balkan ashoak-alder forests	Вътрешни лонгозни гори край Тунджа и Марица
!* 44.66	Ponto-Sarmatic mixed poplar riverine forests	Понто-Сарматски смесени тополови гори край реките
!* 44.711	Helleno-Balkan riparian plane forests	Гръцко-Балкански крайречни ивици от чинар (Platanus orientalis)
!* 44.81411	Western Pontic fresh water Tamarix smyrnensis (+ Tamarix tetrandia) Stands	Западно понтийски находища на тамарикс край сладководни басейни
!* 44.81412	Western Pontic coastal Tamarix smyrnensis (+ Tamarix tetrandia) Stands	Западнопонтийски находища на тамарикс край Черноморското крайбрежие
* 44.9	Alder, willow, oak, aspen swamp woods	Смесени елшово-върбоводъбови и мъждрянови гори по заблатени почви
!* 51.1	Active raised bogs	Активни преовлажнени торфища
* 53	Water-fringe vegetation	Крайводни пояси от растителност
!* 54.12	Hard water springs	Извори на твърди (варовити) води
* 54.42	Black-white-star sedge fens	Острицови блата
!* 54.58	Sphagnum and cottongrass rafts	Сфагново-пушицови групировки (Sphagnum spp.- Eryophorum angustifolium)
* 61.11	Alpine siliceous screes	Алпийски силикатни сипеи
61.2	Calcareous and calcshist screes of the montane to alpine rotundifolii)	Карбонатни сипеи
62.1	Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation	Хазмофитна растителност върху варовикови скални склонове
62.2	Siliceous rocky slopes with chasmophytic vegetation	Хазмофитна растителност върху силикатни скални склонове
62.3	Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi-Veronicion dillenii	Пионерна растителност върху скали
!* 62.4	Fluviatile dunes	Дюни от речни пясъци
!* 64.A	Standing stone inland dunes	Побити камъни
!* 65	Caves	Пещери

Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2

Знакът "!" пред името на даден вид означава, че видът е включен в приложението към Резолюция № 6 (1998) на Постоянния комитет на Бернската конвенция

Знакът "*" пред името на даден вид означава, че видът изискваприоритетно съхранение на неговото местообитание

	1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
	БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
	РАЗРЕД ПРИЛЕПИ	CHIROPTERA
	Сем. Подковоноси прилепи	Rhinolophidae
!* *	Средиземноморски подковонос	Rhinolophidae blasii
!* *	Южен подковонос	Rhinolophus euryale

! *	Голям подковонос	Rhinolophus ferrumequinum
! *	Малък подковонос	Rhinolophus hipposideros
! *	Подковонос на Мехели	Rhinolophus mehelyi
	Сем. Булдогови прилепи	Molossidae
	Булдогов прилеп	Tadarida teniotis
	Сем. Гладконоси прилепи	Vespertilionidae
! *	Широкоух прилеп	Barbastella barbastellus
	Северен вечерник	Eptesicus nilssonii
	Полунощен прилеп	Eptesicus serotinus
	Савиево прилепче	Hypsugo savii
	Дългокрил прилеп	Miniopterus schreibersi
	Дългоух нощник	Myotis bechsteini
	Остроух нощник	Myotis blythi
	Нощник на Брандт	Myotis brandti
! *	Дългопръст нощник	Myotis capaccinii
	Воден нощник	Myotis daubentoni
	Мустакат нощник	Myotis mystacinus
! *	Трицветен нощник	Myotis emarginatus
! *	Голям нощник	Myotis myotis
	Нощник на Натерер	Myotis nattereri
	Голям вечерник	Nyctalus lasiopterus
	Малък вечерник	Nyctalus leisleri
	Ръждив вечерник	Nyctalus noctula
	Кафяво прилепче	Pipistrellus pipistrellus
	Прилеп на Натузий	Pipistrellus nathusii
	Средиземноморско прилепче	Pipistrellus kuhlii
	Кафяв дългоух прилеп	Plecotus auritus
	Сив дългоух прилеп	Plecotus austriacus
	Двуцветен прилеп	Vespertilio murinus
	РАЗРЕД ГРИЗАЧИ	RODENTIA
	Сем. Хомяци	Cricetidae
!	Обикновен (голям) хомяк	Mesocricetus newtoni
	Добруджански (среден) хомяк	Cricetus cricetus
	Сив (малък) хомяк	Cricetulus migratorius
	Сем. Сънливци	Gliridae
*	Горски сънливец	Dryomys nitedula
*	Мишевиден сънливец	Myomimus roachi
*	Лешников сънливец	Muscardinus avellanarius
	Сем. Катерици	Sciuridae
*	Лалугер	Citellus citellus
	РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
	Сем. Кучета	Canidae
!	Европейски вълк	Canis lupus

*	<i>Сем. Мечки</i>	<i>Ursidae</i>
! *	Кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>
	<i>Сем. Порови</i>	<i>Mustelidae</i>
! *	Видра	<i>Lutra lutra</i>
	Степен пор	<i>Vormela evermanni</i>
	Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
	РАЗРЕД ПЕРКОНОГИ	PINNIPEDIA
! *	Тюлен монах	<i>Monachus monachus</i>
	РАЗРЕД КИТОПОДОБНИ	CETACEA
	Делфин	<i>Delphinus delphis</i>
! *	Муткуп (морска свиня)	<i>Phocoena phocoena</i>
! *	Афала	<i>Tursiops truncatus</i>
	РАЗРЕД ЧИФТОКОПИТНИ	ARTIODACTILA
	<i>Сем. Кухороги</i>	<i>Bovidae</i>
! *	Дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>
	ПТИЦИ	AVES
	РАЗРЕД ГМУРЕЦОДОБНИ	PODICIPEDIFORMES
	<i>Сем. Гмурцови</i>	<i>Podicipedidae</i>
	Череноврат гмурец	<i>Podiceps grisegena</i>
	Черноврат гмурец	<i>Podiceps nigricollis</i>
	РАЗРЕД ПЕЛИКАНОПОДОБНИ	PELECANIFORMES
	<i>Сем. Корморанови</i>	<i>Phalacrocoracidae</i>
!	Малък корморан	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>
!	Среден корморан	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
	<i>Сем. Пеликанови</i>	<i>Pelecanidae</i>
!	Къдроглав пеликан	<i>Pelecanus crispus</i>
!	Розов пеликан	<i>Pelecanus onocrotalus</i>
	РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ	CICONIIFORMES
	<i>Сем. чапови</i>	<i>Ardeidae</i>
!	Гривеста чапла	<i>Ardeola ralloides</i>
!	Ръждива чапла	<i>Ardea purpurea</i>
!	Голям воден бик	<i>Botaurus stellaris</i>
!	Голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>
!	Малка бяла чапла	<i>Egretta garzetta</i>
!	Малък воден бик	<i>Ixobrychus minutus</i>
!	Нощна чапла	<i>Nycticorax nycticorax</i>
	<i>Сем. Щъркелови</i>	<i>Ciconiidae</i>
!	Бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>
!	Черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>
	<i>Сем. Ибисови</i>	<i>Threskiornithidae</i>
!	Бяла лопатарка	<i>Platalea leucorodia</i>
!	Блестящ ибис	<i>Plegadis falcinellus</i>
	РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES

	<i>Сем. патицови</i>	<i>Anatidae</i>
	Голяма белочела гъска	Anser albifrons
	Сива гъска	Anser anser
	Малка белочела гъска	Anser erythropus
!	Белоока потапница	Aythya nyroca
!	Червеногуша гъска	Branta ruficollis
!	Тундров лебед	Cygnus bewickii
!	Поен лебед	Cygnus cygnus
!	Мраморна патица	Marmaronetta angustirostris
!	Малък нирец	Mergus albellus
!	Тръноопашата патица	Oxyura leucocephala
!	Ръждив ангъч	Tadorna ferruginea
	Бял ангъч	Tadorna tadorna
	РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ	FALCONIFORMES
	<i>Сем. Орли рибари</i>	Pandionidae
!	Орел рибар	Pandion haliaetus
	<i>Сем. Ястребови</i>	<i>Accipitridae</i>
!	Късопръст ястреб	Accipiter brevipes
!	Черен лешояд	Aegyptius monachus
!	Скален орел	Aquila chrysaetos
!	Голям креслив орел	Aquila clanga
!	Кръстат (царски) орел	Aquila heliaca
!	Малък креслив орел	Aquila pomarina
!	Белоопашат мишелов	Buteo rufinus
!	Орел змиар	Circaetus gallicus
!	Тръстиков блатар	Circus aeruginosus
!	Полски блатар	Circus cyaneus
!	Степен блатар	Circus macrourus
!	Ливаден блатар	Circus pygargus
! *	Орел змиар	Circaetus gallicus
!	Пепелява каня	Elanus caeruleus
!	Брадат лешояд	Gypaetus barbatus
!	Белоглав лешояд	Gyps fulvus
!	Белоопашат морски орел	Haliaeetus albicilla
!	Ястребов орел	Hieraetus fasciatus
!	Малък орел	Hieraetus pennatus
!	Черна каня	Milvus migrans
!	Червена каня	Milvus milvus
!	Египетски лешояд	Neophron percnopterus
!	Осояд	Pernis apivorus
	<i>Сем. Соколови</i>	<i>Falconidae</i>
	Ловен сокол	Falco cherrug
!	Малък сокол	Falco columbarius

!	Средиземноморски сокол	Falco eleonorae
!	Белошипа ветрушка	Falco naumanni
!	Сокол скитник	Falco peregrinus
	Вечерна ветрушка	Falco vespertinus
	РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
	Сем. Фазанови	Phasianidae
	Планински кеклик	Alectoris graeca graeca
!	Лещарка	Bonasa bonasia
!	Глухар	Tetrao urogallus
	РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
	Сем. Жеравови	Gruidae
!	Сив жерав	Grus grus
	Сем. Дроплови	Otididae
! *	Дропла	Otis tarda
	Сем. Дърдацови	Rallidae
!	Ливаден дърдавец	Crex crex
!	Голяма пъструшка	Porzana porzana
!	Средна пъструшка	Porzana parva
!	Малка пъструшка	Porzana pusilla
	РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
	Сем. Туриликови	Burhinidae
!	Турилик	Burhinus oedicephalus
	Сем. Дъждосвирици	Charadriidae
	Морски дъждосвирец	Charadrius alexandrinus
	Планински дъждосвирец	Eudromias morinellus
	Плоскоклюн блатобегач	Limicola falcinellus
!	Златистопер дъждосвирец	Pluvialis apricaria
	Сем. Бекасови	Scolopacidae
!	Тъноклюн свирец	Numenius tenuirostris
!	Плоскоклюн листоног	Phalaropus fulicarius
!	Бойник	Philomachus pugnax
!	Малък горски водобегач	Tringa glareola
*	Малък червеноног водобегач	Tringa totanus
	Сем. Саблеклюнови	Recurvirostridae
!	Коклобегач	Himantopus himantopus
!	Саблеклюн	Recurvirostra avoseta
	Сем. Листоногови	Phalaropodidae
!	Тъноклюн листоног	Phalaropus lobatus
	Сем. Огърличникови	Glareolidae
!	Чернокрил огърличник	Glareola nordmanni
!	Кафявокрил огърличник	Glareola pratensis
	Сем. Чайкови	Lariidae
!	Белобуза рибарка	Chlidonias hybridus

!	Белокрила рибарка	Chlidonias leucopterus
!	Черна рибарка	Chlidonias niger
!	Дебелоклюна рибарка	Geochelidon nilotica
!	Дългоклюна чайка	Larus genei
!	Малка черноглава чайка	Larus melanocephalus
!	Белочела рибарка	Sterna albifrons
!	Каспийска рибарка	Sterna caspia
!	Речна рибарка	Sterna hirundo
!	Гривеста рибарка	Sterna sandvicensis
	РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ	STIGIFORMES
	<i>Сем. Същински сови</i>	<i>Strigidae</i>
!	Пернатонога кукумявка	Aegolius funereus
!	Блатна сова	Asio flammeus
!	Бухал	Bubo bubo
!	Врабчова кукумявка	Glaucidium passerinum
!	Уралска улулица	Strix uralensis
	РАЗРЕД КОЗОДОЕПОДОБНИ	CAPRIMULGIFORMES
	<i>Сем. Козодоеви</i>	<i>Caprimulgidae</i>
!	Козодой	Caprimulgus europaeus
	РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	CORACIIFORMES
	<i>Сем. Земеродни рибарчета</i>	<i>Alcedinidae</i>
!	Земеродно рибарче	Alcedo atthis
	<i>Сем. Пчелоядови</i>	<i>Meropidae</i>
	Обикновен пчелояд	Merops apiaster
	<i>Сем. Синявицови</i>	<i>Coraciidae</i>
!	Синявица	Coracias garrulus
	РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ	PICIFORMES
	<i>Сем. Кълвачови</i>	<i>Picidae</i>
!	Сирийски пъстър кълвач	Dendrocopos syriacus
!	Среден пъстър кълвач	Dendrocopos medius
!	Белогръб кълвач	Dendrocopos leucotos
!	Черен кълвач	Dryocopus martius
!	Трипръст кълвач	Picoides tridactylus
!	Сив кълвач	Picus canus
	РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES
	<i>Сем. Чучулигови</i>	<i>Alaudidae</i>
!	Късопръста чучулига	Calandrella brachydactyla
!	Горска чучулига	Lullula arborea
!	Дебелоклюна чучулига	Melanocorypha calandra
	<i>Сем. Лястовицови</i>	<i>Hirundinidae</i>
	Брегова лястовица	Riparia riparia
	<i>Сем. Стърчиопашкови</i>	<i>Motacillidae</i>
!	Полска бърбица	Anthus campestris

	Сем. Сврачкови	Laniidae
!	Червеногърба сврачка	Lanius collurio
!	Черночела сврачка	Lanius minor
	Белочела сврачка	Lanius nubicus
	Сем. Дроздови	Turdidae
	Трънковче	Cercotrichas galactotes
	Син скален дрозд	Monticola solitarius
*	Испанско каменарче	Oenanthe hispanica
	Черногърбо каменарче	Oenanthe pleshanka
*	Градинска червеноопашка	Phoenicurus phoenicurus
	Сем. Коприварчеви	Sylviidae
!	Водно шаварче	Acrocephalus paludicola
!	Голям маслинов присмехулник	Hippolais olivetorum
	Червеногушо коприварче	Sylvia cantillans
	Орфеево коприварче	Sylvia hortensis
!	Ястребогушо коприварче	Sylvia nisoria
	Сем. Мухоловкови	Muscicapidae
!	Червеногуша мухоловка	Ficedula parva
!	Беловрата мухоловка	Ficedula albicollis
!	Полубеловрата мухоловка	Ficedula semitorquata
	Сем. Зидаркови	Sittidae
	Скална зидарка	Sitta neumayer
	Сем. Скалолазкови	Tichodromadidae
	Скалолазка	Tichodroma muraria
	Сем. Вранови	Corvidae
	Жълтоклюна гарга	Pyrrhocorax graculus
	Сем. Вrabчови	Passeridae
	Скално врабче	Petronia petronia
	Сем. Овесаркови	Emberizidae
!	Градинска овесарка	Emberiza hortulana
	ВЛЕЧУГИ	REPTILIA
	РАЗРЕД КОСТЕНУРКИ	TESTUDINES
	Сем. Сухоземни костенурки	Testudinidae
! *	Шипобедрена костенурка	Testudo graeca
! *	Шипоопашата костенурка	Testudo hermanni
	Сем. Блатни костенурки	Emydidae
! *	Обикновена блатна костенурка	Emys orbicularis
! *	Каспийска блатна костенурка	Mauremys caspica
	РАЗРЕД ЗМИИ	OPHIDIA
	Сем. Смокове	Colubridae
! *	Леопардов смок	Elaphe situla
! *	Ивичест смок	Elaphe quatuorlineata
! *	Пъстър смок	Elaphe quatuorlineata sauromates

	ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
	РАЗРЕД ОПАШАТИ	CAUDATA
	Сем. Саламандрови	Salamandridae
	Алпийски тритон	Triturus alpestris
! *	Голям гребенест тритон	Triturus cristatus
	РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
	Сем. Бумки	Dissoglosidae
! *	Червенокоремна бумка	Bombina bombina
! *	Жълтокоремна бумка	Bombina variegata
	Сем. Жаби дървесници	Hylidae
	Жаба дървесница	Hyla arborea
	Сем. Чесновници	Pelobatidae
	Обикновена чесновница	Pelobates fuscus
	Балканска чесновница	Pelobates syriacus balcanicus
	Сем. Водни жаби	Ranidae
	Дългокрака горска жаба	Rana dalmatina
	Планинска водна жаба	Rana temporaria
	РИБИ	PISCES
	РАЗРЕД ЕСЕТРОПОДОБНИ	ACIPENSERIFORMES
	Сем. Есетрови	Acipenseridae
	Руска есетра	Acipenser gueldenstaedi
	Шип	Acipenser nudiventris
	Чига	Acipenser ruthenus
	Пъструга	Acipenser stellatus
! *	Немска есетра	Acipenser sturio
	Моруна	Huso huso
	РАЗРЕД ПЪСТЪРВОПОДОБНИ	SALMONIFORMES
	Сем. Пъстървови	Salmonidae
! *	Дунавска пъстърва	Hucho hucho
	РАЗРЕД ШАРАНОПОДОБНИ	CYPRINIFORMES
	Сем. Шаранови	Cyprinidae
! *	Распер	Aspius aspius
! *	Белопера кротушка	Gobio albipinatus
! *	Малка кротушка	Gobio uranoscopus
! *	Горчивка	Rhodeus sericeus amarus
	Сем. Виюнови	Cobitidae
! *	Виюн	Misgurnus fossilis
	Струмски гулеш	Noemacheilus breschi
! *	Балкански щипок	Sabanejwia aurata
	РАЗРЕД КОСТУРОПОДОБНИ	PERCIFORMES
	Сем. Костурови	Percidae
!	Ивичест бибан	Gymnocephalus schraetzer
! *	Малка вретенарка	Zingel streber

	РАЗРЕД СЕЛДОПОДОБНИ	CLUPEIFORMES
	<i>Сем. Селдови</i>	<i>Clupeidae</i>
! *	Карагъоз	<i>Alosa pontica</i>
! *	Средиземноморска финта	<i>Alosa fallax</i>
	РАЗРЕД СКОРПИДОПОДОБНИ	SCORPAENIFORMES
	<i>Сем. Главочи</i>	<i>Cottidae</i>
! *	Главоч	<i>Cottus gobio</i>
	2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
	НАСЕКОМИ	INSECTA
	РАЗРЕД БРЪМБАРИ	COLEOPTERA
	<i>Сем. Бръмбари бегачи</i>	<i>Carabidae</i>
! *	Бръмбър рогач	<i>Lucanus cervus</i>
! *	Алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>
	РАЗРЕД ПЕПЕРУДИ	LEPIDOPTERA
	Балканска жълтушка	<i>Colias balcanica</i>
	Родопска кадийанка	<i>Erebia rhodopensis</i>
	Аполон червен	<i>Parnassius apollo</i>
	Розово нощно пауново око	<i>Perisomena caesigema</i>
	РАЗРЕД ЦИПОКРИЛИ	HYMENOPTERA
	<i>Сем. Мравки</i>	<i>Formicidae</i>
	Червена горска мравка	<i>Formica rufa</i>
	МОЛЮСКИ	MOLLUSCS
	РАЗРЕД МИДИ	BIVALVIA
	<i>Сем. Бисерни миди</i>	<i>Unionoidae</i>
! *	Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
	3. РАСТЕНИЯ	3. PLANTS
	ОТДЕЛ ПЛАУНООБРАЗНИ	LICOPODIOPHYTA
	<i>Сем. Плаунови</i>	<i>Lycopodiaceae</i>
	Сплескан дифазиаструм	<i>Diphasiastrum complanatum</i>
	Блатна ликоподиела	<i>Lycopodiella inundata (Lepidotis inundata)</i>
	ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA
	<i>Сем. Разковничеви</i>	<i>Marsileaceae</i>
! *	Четирилистно разковниче	<i>Marsilea quadrifolia</i>
	<i>Сем. Царскопапратови</i>	<i>Osmundaceae</i>
	Царска папрат	<i>Osmunda regalis</i>
	Лейкови	Salviniaceae
	Плаваща лейка	<i>Salvinia natans</i>
	Телиптеридови	Thelypteridaceae
	Блатен телиптерис	<i>Thelypteris palustris</i>
	ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕНИ	MAGNOLOPHYTA
	<i>Сем. Лаваницови</i>	<i>Alismataceae</i>
! *	Парнасиева калдезия	<i>Caldesia parnassifolia</i>
	<i>Сем. Кокичеви</i>	<i>Amaryllidaceae</i>

	Пясъчна лилия	Pancreatum maritimum
	Сем. Сенникови	Apiaceae
!	Пълзяща целина	Apium repens
	Приморски ветрогон	Eryngium maritimum
	Сем. Сложноцветни	Asteraceae
!	Тракийски равнец	Achillea thracica
	Имануелова метличина	Centaurea immanuelisloewii
	Кернерова метличина	Centaurea kernerana
	Румелийска метличина	Centaurea rumelica
	Бодлив миск	Jurinea tzar-ferdinandii
	Еделвайс	Leontopodium alpinum
! *	Сибирски див тютюн	Ligularia sibirica
	Морски отантус	Otanthus maritimus
	Български сърпец	Serratula bulgarica
	Сем. Кръстоцветни	Brassicaceae
	Черноморска ауриния	Aurinia uechtritziiana (Lepidotrichum uechtritziianum)
	Ароматна матиола	Matthiola odoratissima
	Сем. Камбанкови	Campanulaceae
	Вълнеста камбанка	Campanula lanata
	Широколистна камбанка	Campanula latifolia
	Българско вятърче	Jasione bulgarica
	Сем. Карамфилови	Caryophyllaceae
	Картъловиден карамфил	Dianthus nardiformis
!	Урумов карамфил	Dianthus urumoffii
	Текирска мишорка	Gypsophylla tekirae
	Велчево плюскавиче	Silene velcevii
	Сем. Дебелецови	Crassulaceae
	Костова тлъстига	Sedum kostovi
	Сем. Острицови	Cyperaceae
	Ръждива острица	Carex ferruginea
	Тинеста острица	Carex limosa
	Режеш кладиум	Cladium mariscus
! *	Карниолска пушица	Eleocharis carniolica
	Белардиева кобрезия	Kobresia myosuroides (Elyna bellardii)
	Сем. Росянкови	Droseraceae
! *	Жлезиста алдрованда	Aldrovanda vesiculosa
	Сем. Пиренови	Ericaceae
	Странджанска зеленика	Rhododendron ponticum
!	Кавказка боровинка	Vaccinium arctostaphylos
	Сем. Бобови	Fabaceae
!	Айтоски клин	Astracantha aitosensis
	Тракийски клин	Astracantha thracica (Astragalus thracicus)
!	Алпийско сграбиче	Astragalus alopecurus (A. centralpinus)

!	Мехуресточашково сграбиче	Astragalus physocalix
	Ковачев зановец	Chamaecytisus kovacevii
	Едноцветна конска подкова	Hippocrepis unisiliquosa
	Сем. Букови	Fagaceae
	Пърнар	Quercus coccifera
	Странджански дъб	Quercus hartwissiana
	Сем. Водянки	Hydrocharitaceae
	Алоевиден стратиотес	Stratiotes aloides
	Сем. Перуникови	Iridaceae
	Оливиеров минзухар	Crocus olivieri
	Томасиниев минзухар	Crocus tommasinianus
	Сем. Устноцветни	Lamiaceae
	Украинска коча билка	Nepeta ucrainica
	Переста какула	Salvia pinnata
	Кримска какула	Salvia scabiosifolia
	Сем. Лентибулариеви	Lentibulariaceae
	Южна мехурка	Utricularia ausrtalis (U. neglecta)
	Сем. Кремове	Liliaceae
!	Давидов мразовец	Colchicum davidovii
	Дряновска ведрица	Fritillaria drenovskii
	Гусихиева ведрица	Fritillaria gussichiae
	Източна ведрица	Fritillaria orientalis
	Стрибърнова ведрица	Fritillaria stribnyi
!	Жълт крем	Lilium jankae
!	Родопски крем	Lilium rhodopaeum
	Блестящо лале	Tulipa splendens
	Тракийско лале	Tulipa thracica (T. hageri)
	Сем. Воднодетелинови	Menyanthaceae
	Трилистна водна детелина	Menyanthes trifoliata
	Щитолистни какички	Nymphoides peltata
	Сем. Блатни рози	Nymphaeaceae
	Бърдуче	Nuphar lutea
	Водна роза	Nymphaea alba
	Сем. Салепови	Orchidaceae
! *	Венерино пантофче	Cypripedium calceolus
	Месночервена дактилориза	Dactylorhiza incarnata
	Калописиева дактилориза	Dactylorhiza kalopissii
	Пълзяща гудиера	Goodyera repens
	Блатна хамарбия	Hammarbia paludosa
	Еднорудков херминиум	Herminium monorchis
! *	Льозелов липарис	Liparis loeselii
	Палешников серапиас	Serapias vomeraceae
	Сем. Божурови	Raeoniaceae

!	Теснолистен божур	<i>Paeonia tenuifolia</i>
	Сем. Саркофаеви	<i>Plumbaginaceae</i>
	Татарска змийска трева	<i>Goniolimon tataricum</i>
	Маноловска гърлица	<i>Limonium asterotrichum</i>
	Българска гърлица	<i>Limonium bulgaricum</i>
	Сем. Житни	<i>Poaceae</i>
	Мизийска овсига	<i>Bromus moesiacus</i>
	Гъстоцветен пирей	<i>Elymus picnanthus (Agropyron litorale)</i>
	Сем. Лападови	<i>Polygonaceae</i>
!	Рилски ревен	<i>Rheum rhaponticum</i>
	Сем. Лютикови	<i>Ranunculaceae</i>
	Волжки горицвет	<i>Adonis vologensis</i>
	Нарцисовидна съсънка	<i>Anemone narcissiflora</i>
	Кладенчево лютиче	<i>Ranunculus fontanus</i>
	Сем. Розоцветни	<i>Rosaceae</i>
	Меколистно шапиче	<i>Alchemilla mollis</i>
!	Емилипопово прозорче	<i>Potentilla emili-popii</i>
	Мочурно прозорче	<i>Potentilla palustris</i>
	Сем. Каменоломки	<i>Saxifragaceae</i>
	Жълта каменоломка	<i>Saxifraga aizoides</i>
	Оклопова каменоломка	<i>Saxifraga androsacea</i>
	Рохелова каменоломка	<i>Saxifraga marginata</i>
	Азиатска каменоломка	<i>Saxifraga mollis</i>
	Сем. Живеничеви	<i>Scrophulariaceae</i>
	Лежаща лндерния	<i>Lindernia procumbens</i>
	Диекианов лопен	<i>Verbascum dieckianum</i>
!	Пурпурен лопен	<i>Verbascum purpureum</i>
	Черноморско великденче	<i>Veronica euxina</i>
!	Търилово великденче	<i>Veronica turrilliana</i>
	Сем. Джулюнови	<i>Trapaceae</i>
	Дяволски орех	<i>Trapa natans</i>
	Сем. Дилянкови	<i>Valerianaceae</i>
!	Келереров центратус	<i>Centranthus kellererii</i>
	Сем. Теменугови	<i>Violaceae</i>
	Дългошпореста теменуга	<i>Viola delphinantha</i>
	ОТДЕЛ МЪХОВЕ	<i>BRYOPHYTA</i>
! *		<i>Buxbaumia viridis</i>
! *		<i>Dicranum viride</i>
! *		<i>Drepanocladus vernicosus</i>
! *		<i>Mannia triandra</i>

Приложение № 3 към чл. 37

Знакът "(I)" означава, че за вида се отнасят разпоредбите на чл. 70

1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
РАЗРЕД НАСЕКОМОЯДНИ	INSECTIVORA
Сем. Таралежи	Erinaceidae
Таралеж	Erinaceus concolor
Сем. Земеровки	Soricidae
Етруска земеровка	Suncus etruscus
РАЗРЕД ПРИЛЕПИ	CHIROPTERA
Сем. Подковоноси прилепи	Rhinolophidae
Средиземноморски подковонос	Rhinolophidae blasii
Южен подковонос	Rhinolophus euryale
Голям подковонос	Rhinolophus ferrumequinum
Малък подковонос	Rhinolophus hipposideros
Подковонос на Мехели	Rhinolophus mehelyi
Сем. Булдогови прилепи	Molossidae
Булдогов прилеп	Tadarida teniotis
Сем. Гладконоси прилепи	Vespertilionidae
Широкоух прилеп	Barbastella barbastellus
Северен вечерник	Eptesicus nilssoni
Полунощен прилеп	Eptesicus serotinus
Савиево прилепче	Hypsugo savii
Дългокрил прилеп	Miniopterus schreibersi
Дългоух нощник	Myotis bechsteini
Остроух нощник	Myotis blythi
Нощник на Брандт	Myotis brandti
Дългопръст нощник	Myotis capaccinii
Воден нощник	Myotis daubentoni
Мустакат нощник	Myotis mystacinus
Трицветен нощник	Myotis emarginatus
Голям нощник	Myotis myotis
Нощник на Натерер	Myotis nattereri
Голям вечерник	Nyctalus lasiopterus
Малък вечерник	Nyctalus leisleri
Ръждив вечерник	Nyctalus noctula
Кафяво прилепче	Pipistrellus pipistrellus
Прилеп на Натузий	Pipistrellus nathusii
Средиземноморско прилепче	Pipistrellus kuhlii
Кафяв дългоух прилеп	Plecotus auritus
Сив дългоух прилеп	Plecotus austriacus
Двуцветен прилеп	Vespertilio murinus
РАЗРЕД ГРИЗАЧИ	RODENTIA
Сем. Сънливци	Gliridae
Мишевиден сънливец	Myomimus roachi

Лешников сънливец	Muscardinus avellanarius
Сем. Скачащи мишки	Dipodidae
Скачаща (степна) мишка	Sicista subtilis
Сем. Хомяци	Cricetidae
Обикновен (голям) хомяк	Mesocricetus newtoni
Добруджански (среден) хомяк	Cricetus cricetus
Сив (малък) хомяк	Cricetulus migratorius
РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
Сем. Мечки	Ursidae
Кафява мечка	Ursus arctos (I)
Сем. Порови	Mustelidae
Видра	Lutra lutra (I)
Златка	Martes martes
Невестулка	Mustela nivalis
Степен пор	Vormela eversmanni
Пъстър пор	Vormela peregusna
Сем. Котки	Felidae
Рис	Felis lynx (I)
РАЗРЕД ПЕРКОНОГИ	PINNIPEDIA
Тюлен монах	Monachus monachus (I)
РАЗРЕД КИТОПОДОБНИ	CETACEA
Делфин	Delphinus delphis (I)
Муткуп (морска свиня)	Phocoena phocoena (I)
Афала	Tursiops truncatus (I)
ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГМУРКАЧОПОДОБНИ	GAVIIFORMES
Сем. Гмуркачови	Gaviidae
Червеногуш гмуркач	Gavia stellata
Черногуш гмуркач	Gavia arctica
Черноклюн гмуркач	Gavia immer
РАЗРЕД ГМУРЕЦОПОДОБНИ	PODICIPEDIFORMES
Сем. Гмурцови	Podicipedidae
Ушат гмурец	Podiceps auritus
Голям гмурец	Podiceps cristatus
Червеноврат гмурец	Podiceps grisegena
Черноврат гмурец	Podiceps nigricollis
Малък гмурец	Tachybaptus ruficollis
РАЗРЕД БУРЕВЕСТНИКОПОДОБНИ	PROCELLARIIFORMES
Сем. Буревестникови	Procellariidae
Жълтоклюн буревестник	Calonectris /Procellaria/ diomedea
Обикновен буревестник	Puffinus yelkouan
РАЗРЕД ПЕЛИКАНОПОДОБНИ	PELECANIFORMES
Сем. Корморани	Phalacrocoracidae

Малък корморан	Phalacrocorax pygmeus
Среден корморан	Phalacrocorax aristotelis
Сем. Пеликани	<i>Pelecanidae</i>
Къдроглав пеликан	Pelecanus crispus
Розов пеликан	Pelecanus onocrotalus
Сем. Рибоядови	<i>Sulidae</i>
Бял рибояд	Morus bassanus
РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ	<i>CICONIIFORMES</i>
Сем. Чаплови	<i>Ardeidae</i>
Гривеста чапла	Ardeola ralloides
Ръждива чапла	Ardea purpurea
Сива чапла	Ardea cinerea
Голям воден бик	Botaurus stellaris
Биволска чапла	Bubulcus ibis (I)
Голяма бяла чапла	Egretta alba
Малка бяла чапла	Egretta garzetta (I)
Малък воден бик	Ixobrychus minutus
Нощна чапла	Nycticorax nycticorax
Сем. Щъркелови	<i>Ciconiidae</i>
Бял щъркел	Ciconia ciconia
Черен щъркел	Ciconia nigra (I)
Сем. Ибисови	<i>Threskiornithidae</i>
Бяла лопатарка	Platalea leucorodia (I)
Блестящ ибис	Plegadis falcinellus
Сем. Фламингови	<i>Phoenicopteridae</i>
Розово фламинго	Phoenicopus ruber (I)
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	<i>ANSERIFORMES</i>
Сем. Патицови	<i>Anatidae</i>
Сърпокрила патица	Anas falcata
Сива патица	Anas strepera
Малка белочела гъска	Anser erythropus
Посевна гъска	Anser fabalis
Сива гъска	Anser anser
Снежна гъска	Anser caerulescens
Белоока потапница	Aythya nyroca (I)
Кафявоглава потапница	Aythya ferina
Планинска потапница	Aythya marila
Червеногуша гъска	Branta ruficollis (I)
Звънарка	Bucephala clangula
Ледена потапница	Clangula hyemalis
<Тундров лебед/div>	Cygnus bewickii
Ням лебед	Cygnus olor
Поен лебед	Cygnus cygnus

Мраморна патица	Marmaronetta angustirostris
Кадифена потапница	Melanitta fusca
Траурна потапница	Melanitta nigra
Малък нирец	Mergus albellus
Голям нирец	Mergus merganser
Среден нирец	Mergus serrator
Червеноклюна потапница	Netta rufina
Тръноопашата потапница	Oxyura leucocephala (I)
Обикновена гага	Somateria mollissima
Ръждив ангъч	Tadorna ferruginea
Бял ангъч	Tadorna tadorna
РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ	FALCONIFORMES
Сем. Орли рибари	Pandionidae
Орел рибар	Pandion haliaetus (I)
Сем. Ястребови	Accipitridae
Късопръст ястреб	Accipiter brevipes (I)
Голям ястреб	Accipiter gentilis (I)
Малък ястреб	Accipiter nisus (I)
Черен лешояд	Aegyptius monachus (I)
Скален орел	Aquila chrysaetos (I)
Голям креслив орел	Aquila clanga (I)
Кръстат (царски) орел	Aquila heliaca
Малък креслив орел	Aquila pomarina (I)
Степен орел	Aquila rapax
Обикновен мишелов	Buteo buteo (I)
Северен мишелов	Buteo lagopus (I)
Белоопашат мишелов	Buteo rufinus (I)
Орел змияр	Circaetus gallicus (I)
Тръстиков блатар	Circus aeruginosus (I)
Полски блатар	Circus cyaneus (I)
Степен блатар	Circus macrourus (I)
Ливаден блатар	Circus pygargus (I)
Пепелява каня	Elanus caeruleus (I)
Брадат лешояд	Gypaetus barbatus (I)
Белоглав лешояд	Gyps fulvus (I)
Белоопашат морски орел	Haliaeetus albicilla (I)
Ястребов орел	Hieraaetus fasciatus (I)
Малък орел	Hieraaetus pennatus (I)
Черна каня	Milvus migrans (I)
Червена каня	Milvus milvus (I)
Египетски лешояд	Neophron percnopterus (I)
Осяяд	Pernis apivorus (I)
Сем. Соколови	Falconidae

Далматински сокол	Falco biarmicus (I)
Ловен сокол	Falco cherrug (I)
Малък сокол	Falco columbarius (I)
Средиземноморски сокол	Falco eleonorae (I)
Белошипа ветрушка	Falco naumanni (I)
Сокол скитник	Falco peregrinus (I)
Орко	Falco subbuteo (I)
Черношипа ветрушка/(керкenez)	Falco tinnunculus (I)
Вечерна ветрушка	Falco vespertinus (I)
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasianidae
Лещарка	Bonasa bonasia
РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
Сем. Жеравови	Gruidae>
Момин жерав	Anthropoides virgo
Сив жерав	Grus grus (I)
Сем. Дърдавцови	Rallidae
Ливаден дърдавец	Crex crex
Зеленоножка	Gallinula chloropus
Голяма пъструшка	Porzana porzana
Средна пъструшка	Porzana parva
Малка пъструшка	Porzana pusilla
Воден дърдавец	Rallus aquaticus
Сем. Дроплови	Otididae
Дропла	Otis tarda (I)
Стрепет	Tetrax tetrax (I)
РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Туриликови	Burhinidae
Турилик	Burhinus oedicnemus
Сем. Дъждосвирцови	Charadriidae
Каменообръщач	Arenaria interpres
Морски дъждосвирец	Charadrius alexandrinus
Речен дъждосвирец	Charadrius dubius
Пясъчен дъждосвирец	Charadrius hiaticula
Планински дъждосвирец	Eudromias morinellus
Шипокрила калугерица	Haplopterus spinosus
Златистопер дъждосвирец	Pluvialis apricaria
Сребристорпер дъждосвирец	Pluvialis squatarola
Обикновена калугерица	Vanellus vanellus
Сем. Стридоядови	Haematopidae
Стридояд	Haematopus ostralegus
Сем. Бекасови	Scolopacidae
Късокрил кюкавец	Actitis hypoleucos

Трипръст брегобегач	Calidris alba
Тъмногръд брегобегач	Calidris alpina
Голям брегобегач	Calidris canutus
Кривоклюн брегобегач	Calidris ferruginea
Малък брегобегач	Calidris minuta
Сив брегобегач	Calidris temminckii
Голяма бекачина	Gallinago media
Плоскоклюн блатобегач	Limicola falcinellus
Черноопашат крайбрежен	Limosa limosaбека
Пъстроопашат крайбрежен	Limosa lapponicaбека
Малка бекачина	Lymnocyptes minimus
Голям свирец	Numenius arquata
Малък свирец	Numenius phaeopus
Тъноклюн свирец	Numenius tenuirostris (I)
Бойник	Philomachus pugnax
Голям червеноног водобегач	Tringa erythropus
Малък горски водобегач	Tringa glareola
Голям зеленоног водобегач	Tringa nebularia
Голям горски водобегач	Tringa ochropus
Малък зеленоног водобегач	Tringa stagnatilis
Малък червеноног водобегач	Tringa totanus
Жълтокрак брегобегач	Xenus cinereus
Сем. Саблеклюнови	Recurvirostridae
Коклобегач	Himantopus himantopus
Саблеклюн	Recurvirostra avosetta
Сем. Листоногови	Phalaropodidae
Тъноклюн листоног	Phalaropus lobatus
Плоскоклюн листоног	Phalaropus fulicarius
Сем. Огърличникови	Glareolidae
Кафявокрил огърличник	Glareola pratincola
Чернокрил огърличник	Glareola nordmanni
Сем. Чайкови	Lariidae
Белобуза рибарка	Chlidonias hybridus
Белокрила рибарка	Chlidonias leucopterus
Черна рибарка	Chlidonias niger
Дебелоклюна рибарка	Geochelidon nilotica
Чайка буревестница	Larus canus
Малка черногърба чайка	Larus fuscus
Дългоклюна чайка	Larus genei
Голяма черногърба чайка	Larus marinus
Малка черноглава чайка	Larus melanocephalus
Малка чайка	Larus minutus
Речна чайка	Larus ridibundus

Трипръста чайка	<i>Rissa tridactyla</i>
Белочела рибарка	<i>Sterna albifrons</i>
Каспийска рибарка	<i>Sterna caspia</i>
Речна рибарка	<i>Sterna hirundo</i>
Гривеста рибарка	<i>Sterna sandvicensis</i>
Полярна рибарка	<i>Sterna paradisaea</i>
Сем. Морелетникови	<i>Stercorariidae</i>
Голям морелетник	<i>Stercorarius pomarinus</i>
Среден морелетник	<i>Stercorarius parasiticus</i>
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	<i>COLUMBIFORMES</i>
Сем. Пустинаркови	<i>Pteroclididae</i>
Пухопръста пустинарка	<i>Syrhaptus paradoxus</i>
Сем. Гълъбови	<i>Columbidae</i>
Див скален гълъб	<i>Columba livia livia</i> (I)
Гълъб хралупар	<i>Columba oenas</i>
РАЗРЕД КУКУВИЦОПОДОБНИ	<i>CUCULIFORMES</i>
Сем. Кукувицови	<i>Cuculidae</i>
Качулата кукувица	<i>Clamator glandarius</i>
Обикновена кукувица	<i>Cuculus canorus</i>
РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ	<i>STIGIFORMES</i>
Сем. Забулени сови	<i>Tytonidae</i>
Забулена сова	<i>Tyto alba</i> (I)
Сем. Същински сови	<i>Strigidae</i>
Пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i> (I)
Горска ушата сова	<i>Asio otus</i> (I)
Блатна сова	<i>Asio flammeus</i> (I)
Домашна кукумявка	<i>Athene noctua</i> (I)
Бухал	<i>Bubo bubo</i> (I)
Врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i> (I)
Снежна сова	<i>Nyctea scandiaca</i> (I)
Чухал	<i>Otus scops</i> (I)
Горска улулица	<i>Strix aluco</i> (I)
Уралска улулица	<i>Strix uralensis</i> (I)
Ястребова сова	<i>Surnia ulula</i> (I)
РАЗРЕД КОЗОДОЕПОДОБНИ	<i>CAPRIMULGIFORMES</i>
Сем. Козодоеви	<i>Caprimulgidae</i>
Козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>
РАЗРЕД БЪРЗОЛЕТОПОДОБНИ	<i>APODIFORMES</i>
Сем. Бързолетови	<i>Apodidae</i>
Черен бързолет	<i>Apus apus</i>
Алпийски бързолет	<i>Apus melba</i>
Блед бързолет	<i>Apus pallidus</i>
РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	<i>CORACIFORMES</i>

<i>Сем. Земеродни рибарчета</i>	<i>Alcedinidae</i>
Земеродно рибарче	Alcedo atthis
<i>Сем. Синявицови</i>	<i>Coraciidae</i>
Синявица	Coracias garrulus
<i>Сем. Папунякови</i>	<i>Upopidae</i>
Папуняк	Upupa epops
РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ	PICIFORMES
<i>Сем. Кълвачови</i>	<i>Picidae</i>
Черен кълвач	Dryocopus martius
Голям пъстър кълвач	Dendrocopos major
Сирийски пъстър кълвач	Dendrocopos syriacus
Среден пъстър кълвач	Dendrocopos medius
Белогръб кълвач	Dendrocopos leucotos
Малък пъстър кълвач	Dendrocopos minor
Въртошийка	Jynx torquilla
Трипръст кълвач	Picoides tridactylus
Сив кълвач	Picus canus
Зелен кълвач	Picus viridis
РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES
Сем. Чучулигови	Alaudidae
Полска чучулига	Alauda arvensis
Късопръста чучулига	Calandrella brachydactyla
Сива чучулига	Calandrella rufescens
Балканска чучулига	Eremophila alpestris
Качулата чучулига	Galerida cristata
Горска чучулига	Lullula arborea
Дебелоклюна чучулига	Melanocorypha calandra
Белокрила чучулига	Melanocorypha leucoptera
<i>Сем. Лястовицови</i>	<i>Hirundinidae</i>
Градска лястовица	Delichon urbica
Селска лястовица	Hirundo rustica
Червенокръста лястовица	Hirundo daurica
Скална лястовица	Ptyonoprogne rupestris
Брегова лястовица	Riparia riparia
<i>Сем. Стърчиопашкови</i>	<i>Motacillidae</i>
Полска бърница	Anthus campestris
Горска бърница	Anthus trivialis
Ливадна бърница	Anthus pratensis
Тундрова бърница	Anthus cervinus
Планинска бърница	Anthus spinoletta
Жълта стърчиопашка	Motacilla flava
Планинска стърчиопашка	Motacilla cinerea
Бяла стърчиопашка	Motacilla alba

Сем. Копринаркови	Bombycillidae
Копринарка	Bombycilla garrulus
Сем. Водни косове	Cinclidae
Воден кос	Cinclus cinclus
Сем. Орехчета	Troglodytidae
Орехче	Troglodytes troglodytes
Сем. Завирушкови	Prunellidae
Сивогуша завирушка	Prunella modularis
Пъстрогуша завирушка	Prunella collaris
Сем. Дроздови	Turdidae
Трънковче	Cercotrichas galactotes
Червеногръдка	Erithacus rubecula
Северен славей	Luscinia luscinia
Южен славей	Luscinia megarhynchos
Синьогушка	Luscinia svecica
Пъстър скален дрозд	Monticola saxatilis
Син скален дрозд	Monticola solitarius
Испанско каменарче	Oenanthe hispanica
Ориенталско каменарче	Oenanthe isabellina
Черно каменарче	Oenanthe leucura
Сиво каменарче	Oenanthe oenanthe
Черногърбо каменарче	Oenanthe pleschanka
Домашна червеноопашка	Phoenicurus ochruros
Градинска червеноопашка	Phoenicurus phoenicurus
Ръждивогушо ливадарче	Saxicola rubetra
Черногушо ливадарче	Saxicola torquata
Белогуш дрозд	Turdus torquatus
Кос	Turdus merula
Черногуш дрозд	Turdus ruficollis
Хвойнов дрозд	Turdus pilaris
Поен дрозд	Turdus philomelos
Беловежд дрозд	Turdus iliacus
Имелов дрозд	Turdus viscivorus
Сем. Коприварчеви	Sylviidae
Индийско шаварче	Acrocephalus agricola
Тръстиково шаварче	Acrocephalus arundinaceus
Градинско шаварче	Acrocephalus dumetorum
Мустакато шаварче	Acrocephalus melanopogon
Водно шаварче	Acrocephalus paludicola
Мочурно шаварче	Acrocephalus palustris
Крайбрежно шаварче	Acrocephalus schoenobaenus
Блатно шаварче	Acrocephalus scirpaceus
Свилено шаварче	Cettia cetti

Пъстроопашато шаварче	Cisticola juncidis
Малък маслинов	Hippolais pallidaприсмехулник
Голям маслинов	Hippolais olivetorum присмехулник
Градински присмехулник	Hippolais icterina
Полски цвъркач	Locustella naevia
Речен цвъркач	Locustella fluviatilis
Тръстиков цвъркач	Locustella luscinioides
Планински певец	Phylloscopus bonelli
Буков певец	Phylloscopus sibilatrix
Елов певец	Phylloscopus collybita
Брезов певец	Phylloscopus trochilus
Червеногушо коприварче	Sylvia cantillans
Малко черноглаво коприварче	Sylvia melanocephala
Орфеево коприварче	Sylvia hortensis
Ястребогушо коприварче	Sylvia nisoria
Малко белогушо коприварче	Sylvia curruca
Голямо белогушо коприварче	Sylvia communis
Градинско коприварче	Sylvia borin
Голямо черноглаво коприварче	Sylvia atricapilla
Жълтоглаво кралче	Regulus regulus
Червеноглаво кралче	Regulus ignicapillus
Сем. Мухоловкови	Muscicapidae
Сива мухоловка	Muscicapa striata
Червеногуша мухоловка	Ficedula parva
Беловрата мухоловка	Ficedula albicollis
Полубеловрата мухоловка	Ficedula semitorquata
Жалобна мухоловка	Ficedula hypoleuca
Сем. Мустакати синигери	Timaliidae
Мустакат синигер	Panurus biarmicus
Сем. Дългоопашати синигери	Aegithalidae
Дългоопашат синигер	Aegithalos caudatus
Сем. Синигерови	Paridae
Лъскавоглав синигер	Parus palustris
Жалобен синигер	Parus lugubris
Матовоглав синигер	Parus montanus
Качулат синигер	Parus cristatus
Черен синигер	Parus ater
Син синигер	Parus caeruleus
Голям синигер	Parus major
Сем. Зидаркови	Sittidae
Горска зидарка	Sitta europaea
Скална зидарка	Sitta neumayer
Сем. Скалолазкови	Tichodromadidae

Скалолазка	Tichodroma muraria
Сем. Дърволазкови	Certhiidae
Горска дърволазка	Certhia familiaris
Градинска дърволазка	Certhia brachydactyla
Сем. Торбогнезди синигери	Remizidae
Торбогнезд синигер	Remiz pendulinus
Сем. Авлигови	Oriolidae
Авлига	Oriolus oriolus
Сем. Сврачкови	Laniidae
Червеногърба сврачка	Lanius collurio
Черночела сврачка	Lanius minor
Сива сврачка	Lanius excubitor
Червеноглава сврачка	Lanius senator
Белочела сврачка	Lanius nubicus
Сем. Вранови	Corvidae
Гарван	Corvus corax
Сокерица	Nucifraga caryocatactes
Жълтоклюна гарга	Pyrocorax graculus
Сем. Скорцови	Sturnidae
Розов скорец	Sturnus roseus
Сем. Тъкачови	Ploceidae
Снежна чинка	Montifringilla nivalis
Испанско врабче	Passer hispaniolensis
Полско врабче	Passer montanus
Скално врабче	Petronia petronia
Сем. Чинкови	Fringillidae
Обикновено конопарче	Carduelis cannabina
Щиглец	Carduelis carduelis
Зеленика	Carduelis chloris
Брезова скатия	Carduelis flammea
Жълтоклюно конопарче	Carduelis flavirostris
Елшова скатия	Carduelis spinus
Червена чинка	Carpodacus erythrinus
Черешарка	Coccothraustes coccothraustes
Обикновена чинка	Fringilla coelebs
Планинска чинка	Fringilla montifringilla
Кръсточовка	Loxia curvirostra
Червенушка	Pyrrhula pyrrhula
Диво канарче	Serinus serinus
Сем. Овесаркови	Emberizidae
Лапландска овесарка	Calcarius lapponicus
Белоглава овесарка	Emberiza leucocephalus
Жълта овесарка	Emberiza citrinella

Зеленогуша овесарка	Emberiza cirius
Сивоглава овесарка	Emberiza cia
Градинска овесарка	Emberiza hortulana
Белогуша овесарка	Emberiza rustica
Малка овесарка	Emberiza pusilla
Тръстикова овесарка	Emberiza schoeniclus
Черноглава овесарка	Emberiza melanocephala
Сива овесарка	Miliaria calandra
Снежна овесарка	Plectrophenax nivalis
ВЛЕЧУГИ	REPTILIA
РАЗРЕД КОСТЕНУРКИ	TESTUDINES
Сем. Сухоземни костенурки	Testudinidae
Шипобедрена костенурка	Testudo graeca (I)
Шипоопашата костенурка	Testudo hermanni (I)
Сем. Блатни костенурки	Emydidae
Обикновена блатна костенурка	Emys orbicularis
Каспийска блатна костенурка	Mauremys caspica
РАЗРЕД ГУЩЕРИ	SAURIA
Сем. Гущери	Lacertidae
Късокрак гущер	Ablepharus kitaibeli
Живороден гущер	Lacerta vivipara
Сем. Гекони	Gecconidae
Ношен гущер (гекон)	Cymnodactylus kotschyi
Змиеок гущер	Ophisops elegans
Сем. Слепоци	Anguidae
Слепок	Anguis fragilis
Жълтокореман гущер	Ophisaurus apodus
РАЗРЕД ЗМИИ	OPHIDIA
Сем. Червейници	Typhlopidae
Змия червейница	Typhlops vermicularis
Сем. Бои	Boidae
Змия пясъчница	Eryx jaculus (I)
Сем. Смокове	Colubridae
Тънък стрелец	Coluber najadum
Голям стрелец	Coluber jugularis
Черноврата стрелушка	Coluber rubriceps
Медянка	Coronella austriaca
Леопардов смок	Elaphe situla
Ивичест смок	Elaphe quatuorlineata quatuorlineata
Пъстър смок	Elaphe quatuorlineata sauromates
Смок мишкар	Elaphe longissima
Вдлъбнаточел смок	Malpolon monspessulanus
Котешка змия	Telescopus fallax

<i>Сем. Отровници</i>	<i>Viperidae</i>
Остромуцунеста усойница	<i>Vipera ursinii</i>
ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
РАЗРЕД ОПАШАТИ	CAUDATA
<i>Сем. Саламандрови</i>	<i>Salamandridae</i>
Дъждовник	<i>Salamandra salamandra</i>
Алпийски тритон	<i>Triturus alpestris</i>
Голям гребенест тритон	<i>Triturus cristatus</i>
Добруджански тритон	<i>Triturus dobrogicus</i>
Обикновен (малък) тритон	<i>Triturus vulgaris</i>
РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
<i>Сем. Крастави жаби</i>	<i>Bufo</i>
Зелена крастава жаба	<i>Bufo viridis</i>
Кафява крастава жаба	<i>Bufo bufo</i>
<i>Сем. Жаби дървесници</i>	<i>Hylidae</i>
Жаба дървесница	<i>Hyla arborea</i>
<i>Сем. Чесновници</i>	<i>Pelobatidae</i>
Обикновена чесновница	<i>Pelobates fuscus</i>
Балканска чесновница	<i>Pelobates syriacus balcanicus</i>
<i>Сем. Водни жаби</i>	<i>Ranidae</i>
Гръцка дългокрака жаба	<i>Rana graeca</i>
РИБИ	PISCES
РАЗРЕД ЕСЕТРОПОДОБНИ	ACIPENSERIFORMES
Немска есетра	<i>Acipenser sturio</i> (I)
2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
НАСЕКОМИ	INSECTA
РАЗРЕД БРЪМБАРИ	COLEOPTERA
<i>Сем. Бръмбари безачи</i>	<i>Carabidae</i>
Бръмбър рогач	<i>Lucanus cervus</i>
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>
РАЗРЕД ПЕПЕРУДИ	LEPIDOPTERA
Балканска жълтушка	<i>Colias balcanica</i>
Родопска кадибянка	<i>Erebia rhodopensis</i>
Аполон червен	<i>Parnassius apollo</i> (I)
Розово нощно пауново око	<i>Perisomena caesigema</i>
РАЗРЕД ЦИПОКРИЛИ	HYMENOPTERA
<i>Сем. Мравки</i>	<i>Formicidae</i>
Червена горска мравка	<i>Formica rufa</i>
3. РАСТЕНИЯ	3. PLANTS
ОТДЕЛ ПЛАУНООБРАЗНИ	LICOPODIOPHYTA
<i>Сем. Шилолистни</i>	<i>Isoetaceae</i>
Езерен шилолист	<i>Isoetes lacustris</i>
<i>Сем. Плаунови</i>	<i>Lycopodiaceae</i>

Алпийски дифазиаструм	<i>Diphasiastrum alpinum</i>
Сплескан дифазиаструм	<i>Diphasiastrum complanatum</i>
Блатна ликоподиела	<i>Lycopodiella inundata</i> (<i>Lepidotis inundata</i>)
ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA
Сем. Адиантови	Adiantaceae
Венерин косъм	<i>Adiantum capillus-veneris</i>
Сем. Изтравничеви	Aspleniaceae
Клиновидно изтравниче	<i>Asplenium cuneifolium</i>
Люспесто изтравниче	<i>Asplenium lepidum</i>
Сем. Скритолинейникови	Cryptogrammaceae
Къдрав скритолинейник	<i>Cryptogramma crispa</i>
Сем. Дриоптерисови	Dryopteridaceae
Алпийска крехка папрат	<i>Cystopteris alpina</i>
Вилариев дриоптерис	<i>Dryopteris villarii</i>
Сем. Разковничеви	Marsileaceae
Четирилистно разковниче	<i>Marsilea quadrifolia</i>
Сем. Змийскоезикови	Ophioglossaceae
Лайкова лунна папрат	<i>Botrychium matricariifolium</i>
Сем. Царскопапратови	Osmundaceae
Царска папрат	<i>Osmunda regalis</i>
Сем. Многоножкови	Polypodiaceae
Камбрийска сладка папрат	<i>Polypodium cambricum</i> (<i>P. australe</i>)
Сем. Лейкови	Salviniaceae
Плаваща лейка	<i>Salvinia natans</i>
Сем. Синоптеридови	Sinopteridaceae
Персийски крайспорник	<i>Cheilanthes persica</i>
Сем. Телиптеридови	Thelypteridaceae
Блатен телиптерис	<i>Thelypteris palustris</i>
ОТДЕЛ ГОЛОСЕМЕНИ	PINOPHYTA
Сем. Кипарисови	Cupressaceae
Дървовидна хвойна	<i>Juniperus excelsa</i>
Казашка хвойна	<i>Juniperus sabina</i>
Сем. Ефедрови	Ephedraceae
Катерлива ефедра	<i>Ephedra campylopoda</i>
Обикновена ефедра	<i>Ephedra distachya</i>
Сем. Тисови	Taxaceae
Обикновен тис	<i>Taxus baccata</i>
ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕНИ	MAGNOLIOPHYTA
Сем. Страшникови	Acanthaceae
Бодлив стражник	<i>Acanthus spinosus</i>
Сем. Кленови	Aceraceae
Визианов клен	<i>Acer heldreichii</i> ssp. <i>visianii</i>
Сем. Лаваницови	Alismataceae

Парнасиева калдезия	<i>Caldesia parnassifolia</i>
Сем. Кокичеви	<i>Amaryllidaceae</i>
Елвезиево кокиче	<i>Galanthus elwesii</i>
Снежно кокиче	<i>Galanthus nivalis</i>
Пясъчна лилия	<i>Pancratium maritimum</i>
Сем. Сенникоцветни	<i>Apiaceae</i>
Лечебна пищялка	<i>Angelica archangelica</i>
Възлоцветна целина	<i>Apium nodiflorum</i>
Пълзяща целина	<i>Apium repens</i>
Крайбрежен астродаукус	<i>Astrodaucus littoralis</i>
Балдензова урока	<i>Bupleurum baldense</i>
Дълголистна урока	<i>Bupleurum longifolium</i>
Алпийски кахрис	<i>Cachrys alpina</i>
Отровна цикута	<i>Cicuta virosa</i>
Приморски ветрогон	<i>Eryngium maritimum</i>
Дланевиднолистен ветрогон	<i>Eryngium palmatum</i>
Източна тимянка	<i>Ferula orientalis</i>
Архангеликов лазерпициум	<i>Laserpitium archangelica</i>
Широколистен опопанак	<i>Opopanax hironium ssp. bulgaricum</i>
Жлезистовлакнест пащърнак	<i>Pastinaca argyrophylla</i>
Блатна самодивска трева	<i>Peucedanum palustre</i>
Руска самодивска трева	<i>Peucedanum ruthenicum</i>
Австрийски плеуроспермум	<i>Pleurospermum austriacum</i>
Ферулов прангос	<i>Prangos ferulacea</i>
Дегенов порезник	<i>Seseli degenii</i>
Теснолистен ручейник	<i>Sium sisarum</i>
Моркововидна стефанофия	<i>Stefanoffia daucoides</i>
Синкава триния	<i>Trinia glauca ssp. carniolica</i>
Тургениопсис	<i>Turgeniopsis foeniculacea</i>
Сем. Тойнови	<i>Apocynaceae</i>
Синя тойна	<i>Trachomitum venetum</i>
Сем. Джелови	<i>Aquifoliaceae</i>
Обикновен джел	<i>Ilex aquifolium</i>
Колхидски джел	<i>Ilex colchica</i>
Сем. Змиарникови	<i>Araceae</i>
Блатен аир	<i>Acorus calamus</i>
Алпийски змиарник	<i>Arum alpinum</i>
Обикновен дракункулус	<i>Dracunculus vulgaris</i>
Сем. Копитникови	<i>Aristolochiaceae</i>
Кръглолистна вълча ябълка	<i>Aristolochia rotunda</i>
Сем. Сложноцветни	<i>Asteraceae</i>
Прилегналовлакнест равнец	<i>Achillea leptophylla</i>
Тракийски равнец	<i>Achillea thracica</i>

Сребристовлакнесто подрумиче	<i>Anthemis argyrophylla</i>
Оранжево подрумиче	<i>Anthemis gaudium-solis</i>
Йорданово подрумиче	<i>Anthemis jordanovii</i>
Едрокошничесто подрумиче	<i>Anthemis macrantha</i>
Рилско подрумиче	<i>Anthemis orbelica</i>
Борисово подрумиче	<i>Anthemis regis-borisii</i>
Румелийско подрумиче	<i>Anthemis rumelica</i>
Иваново подрумиче	<i>Anthemis sancti-johannis</i>
Стрибърново подрумиче	<i>Anthemis stribrnyi</i>
Плосколюспесто подрумиче	<i>Anthemis virescens</i>
Кавказки пелин	<i>Artemisia caucasica</i>
Храстовиден пелин	<i>Artemisia chamaemelifolia</i>
Тънкожилест пелин	<i>Artemisia lerchiana</i>
Светлолюспест пелин	<i>Artemisia pedemontana</i>
Родопски магарешки бодил	<i>Carduus rhodopaeus (C. adpressus ssp. rhodopaeus)</i>
Тракийски магарешки бодил	<i>Carduus thracicus</i>
Ахтарова метличина	<i>Centaurea achtarovii</i>
Яйцевиднолистна метличина	<i>Centaurea amplifolia</i>
Пясъчна метличина	<i>Centaurea arenaria</i>
Тъмнопурпурна метличина	<i>Centaurea atropurpurea</i>
Волска метличина	<i>Centaurea bovina</i>
Нежна метличина	<i>Centaurea gracilentia</i>
Имануелова метличина	<i>Centaurea immanuelis-loewii</i>
Дребна метличина	<i>Centaurea inermis</i>
Кернерова метличина	<i>Centaurea kernerana</i>
Пиринска метличина	<i>Centaurea mannagetae ssp. pirinica</i>
Маршалова метличина	<i>Centaurea marshaliana</i>
Черна метличина	<i>Centaurea nigrescens</i>
Парилска метличина	<i>Centaurea parilica</i>
Пихлерова метличина	<i>Centaurea pichleri</i>
Лъжливопазвена метличина	<i>Centaurea pseudoaxillaris</i>
Румелийска метличина	<i>Centaurea rumelica</i>
Скална метличина	<i>Centaurea rupestris</i>
Урумов кривец	<i>Chondrilla urumoffii</i>
Българска паламида	<i>Cirsium bulgaricum</i>
Стоянова паламида	<i>Cirsium stojanovii</i>
Битинска дрипавка	<i>Crepis bithynica</i>
Вихренска злотетница	<i>Erigeron vichrensis</i>
Планински жълт смил	<i>Helichrysum plicatum</i>
Елиптичнолистен оман	<i>Inula spiraeifolia</i>
Лепкав оман	<i>Inula viscosa</i>
Ледебуров миск	<i>Jurinea ledebourii</i>
Бодлив миск	<i>Jurinea tzar-ferdinandii</i>

Еделвайс	Leontopodium alpinum
Клинолистен див тютюн	Ligularia glauca
Сибирски див тютюн	Ligularia sibirica
Дългободилест онопордум	Onopordon bracteatum
Морски отантус	Otanthus maritimus
Бодлив паленис	Pallenis spinosa
Пиринска чобанка	Petasites kablikianus
Горчивчева рейхардия	Reichardia picroides
Безцветна саусуреа	Saussurea discolor
Дребноцветен кокеш	Scorzonera parviflora
Български сърпец	Serratula bulgarica
Стрибърнова козя брада	Tragopogon stribrnyi
Пикровиден уроспермум	Urospermum picroides
Сем. Киселтрънови	Berberidaceae
Епимедиум	Epimedium pubigerum
Сем. Грапаволистни	Boraginaceae
Йорданова айважива	Alkanna jordanovii
Игликова айважива	Alkanna primuliflora
Стрибърнова айважива	Alkanna stribrnyi
Синя айважива	Alkanna tinctoria
Гмелиново винче	Anchusa gmelinii
Македонско винче	Anchusa macedonica
Веленовскиевото винче	Anchusa velenovskyi
Сибирска аргузия	Argusia sibirica
Жлезиста белоочица	Buglossoides glandulosa
Гололистна наумка	Cynoglossum germanicum
Кръгла наумка	Cynoglossum rotatum
Родопско омразниче	Onosma rhodopaea
Сем. Кръстоцветни	Brassicaceae
Арабска етионема	Aethionema arabicum
Борзеанов игловръх	Alyssum borzaeanum
Пирински игловръх	Alyssum cuneifolium ssp. pirinicum
Стрибърнов игловръх	Alyssum stribrnyi
Хълмова гъшарка	Arabis collina
Пиринска гъшарка	Arabis ferdinandi-coburgii
Скална гъшарка	Arabis nova
Грациозна аубриета	Aubrieta gracilis ssp. scardica
Междинна аубриета	Aubrieta intermedia
Черноморска ауриния	Aurinia uechtritziana (Lepidotrichum uechtritzianum)
Пиринско зеле	Brassica nivalis ssp. jordanoffii
Тракийска овчарска торбичка	Capsella thracica
Дребноцветна горва	Cardamine parviflora
Пензешова горва	Cardamine penzesii

Азиатска целебница	<i>Conringia planisiliqua</i>
Татарско диво зеле	<i>Crambe tataria</i>
Балканска рупа	<i>Draba korabensis</i>
Качулата боянка	<i>Erysimum comatum</i>
Четириръбеста боянка	<i>Erysimum quadrangulum (Syrenia cana auct.)</i>
Алиботушка боянка	<i>Erysimum slavjankae</i>
Горски вечерник	<i>Hesperis sylvestris</i>
Балкански вечерник	<i>Hesperis theophrasti</i>
Полегнал многосеменник	<i>Hymenolobus procumbens (Hornungia procumbens)</i>
Скален иберис	<i>Iberis saxatilis</i>
Ъглолистна малколмия	<i>Malcolmia orsiniana ssp. angulifolia</i>
Сръбска малколмия	<i>Malcolmia serbica</i>
Дребна мarezия	<i>Maresia nana</i>
Ароматна матиола	<i>Matthiola odoratissima</i>
Алпийско притцелаго	<i>Pritzelago alpina ssp. brevicaulis (Hutchinsia alpina)</i>
Дьорфлерова шиверекия	<i>Schivereckia doerfleri</i>
Изменчива мъдрица	<i>Sisymbrium polymorphum</i>
Водна шилолистка	<i>Subularia aquatica</i>
Сем. Дренчеви	<i>Callitrichaceae</i>
Крайморско дренче	<i>Callitrichae brutia</i>
Сем. Камбанкови	<i>Campanulaceae</i>
Йорданова камбанка	<i>Campanula jordanovii</i>
Вълнеста камбанка	<i>Campanula lanata</i>
Широколистна камбанка	<i>Campanula latifolia</i>
Орфанийска камбанка	<i>Campanula orphanidea (Petkovia orphanidea)</i>
Трансилванска камбанка	<i>Campanula transsilvanica</i>
Променливоцветна камбанка	<i>Campanula versicolor</i>
Сръбски едрайант	<i>Edraianthus serbicus</i>
Българско вятърче	<i>Jasione bulgarica</i>
Румелийски трахелиум	<i>Trachelium rumelianum (T. jacquinii)</i>
Сем. Карамфилови	<i>Caryophyllaceae</i>
Ресничеста песьчарка	<i>Arenaria ciliata</i>
Критска песьчарка	<i>Arenaria cretica</i>
Азиатска песьчарка	<i>Arenaria gypsophylloides</i>
Пиринска песьчарка	<i>Arenaria pirinica</i>
Родопска песьчарка	<i>Arenaria rhodopaea</i>
Твърдолистна песьчарка	<i>Arenaria rigida</i>
Картузиански карамфил	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Унгарски карамфил	<i>Dianthus kladovanus (D. pontederiae ssp. kladovanus)</i>
Каргьловиден карамфил	<i>Dianthus nardiformis</i>
Бledoцветен карамфил	<i>Dianthus pallidiflorus</i>
Стрибърнов карамфил	<i>Dianthus stribnyi</i>
Урумов карамфил	<i>Dianthus urumoffii</i>

Текирска мишорка	Gypsophylla tekirae
Тройновилужна мишорка	Gypsophylla trichotoma
Дилянова мишовка	Minuartia diljanae
Румелийска мишовка	Minuartia rumelica
Стоянова мишовка	Minuartia stojanovii
Янкева кутявка	Moehringia jankae
Алпийска мантийка	Petrorhagia alpina
Тесалска мантийка	Petrorhagia thessala
Странджанско сапунче	Saponaria stranjensis
Алпийско плюскавиче	Silene alpina
Калиакренско плюскавиче	Silene caliacrae
Критско плюскавиче	Silene cretica
Черноморско плюскавиче	Silene euxina
Гръцко плюскавиче	Silene graeca
Лидиево плюскавиче	Silene lydia
Велчево плюскавиче	Silene velcevii
Сем. Лободови	Chenopodiaceae
Обикновено халимионе	Halimione pedunculata
Тученичево халимионе	Halimione portulacoides
Разнолистна суеда	Suaeda heterophylla
Сем. Лавданови	Cistaceae
Тамянка	Cistus salvifolius
Сем. Поветицови	Convolvulaceae
Дребно чадърче	Calystegia soldanella
Нежна поветица	Convolvulus althaeoides (C. elegantissimum)
Парнаска поветица	Convolvulus boissieri ssp. parnassicus (C. compactus)
Зюндерманова поветица	Convolvulus boissieri ssp. suendermannii (C. suendermannii)
Копринестовлакнеста поветица	Convolvulus holosericeus
Теснолистна поветица	Convolvulus lineatus
Персийска поветица	Convolvulus persicus
Критска креса	Cressa cretica
Сем. Дебелецови	Crassulaceae
Дебелolist	Crassula tillaea
Розов златовръх	Rhodiola rosea
Костова тлъстига	Sedum kostovi
Магеланска тлъстига	Sedum magellense
Стефчова тлъстига	Sedum stefco
Черноколева тлъстига	Sedum tschernokolevii
Цоликоферова тлъстига	Sedum zollikoferi
Четинест дебелец	Sempervivum ciliosum
Сем. Острицови	Cyperaceae
Двуредна острица	Carex disticha
Ръждива острица	Carex ferruginea

Тъмнокафява острица	Carex fuliginosa
Тинеста острица	Carex limosa
Пиринска острица	Carex pirinensis
Брадавическа острица	Carex punctata
Скална острица	Carex rupestris
Режещ кладнум	Cladium mariscus
Михелов дихостилис	Dichostylis michelianus
Карниолска блатница	Eleocharis carniolica
Полегнал изолепис	Isolepis supina
Белардиева кобрезия	Kobresia myosuroides (Elyna bellardii)
Крайбрежен сцирпус	Scirpus litoralis (Schoenoplectus litoralis)
Триръбест сцирпус	Scirpus triqueter
Сем. Росянкови	Droseraceae
Жлезиста алдрованда	Aldrovanda vesiculosa
Кръглолистна росянка	Drosera rotundifolia
Сем. Миризлизовърбови	Elaeagnaceae
Облепиха	Hippophae rhamnoides
Сем. Емпетрови	Empetraceae
Черен емпетрум	Empetrum nigrum
Сем. Пиренови	Ericaceae
Гола кумарка	Arbutus andrachne
Жлезиста кумарка	Arbutus unedo
Калуна	Calluna vulgaris
Пирен	Erica arborea
Миртолистна зеленика	Rhododendron myrtifolium
Странджанска зеленика	Rhododendron ponticum
Кавказка боровинка	Vaccinium arctostaphylos
Сем. Млечкови	Euphorbiaceae
Алепска млечка	Euphorbia aleppica
Лъскаволистна млечка	Euphorbia lucida
Пясъчна млечка	Euphorbia peplis
Сем. Бобови	Fabaceae
Златна раменка	Anthyllis aurea
Айтоски клин	Astracantha aitosensis
Тракийски клин	Astracantha thracica (Astragalus thracicus)
Алпийско сграбиче	Astragalus alopecurus (A. centralpinus)
Рогчесто сграбиче	Astragalus corniculatus
Рогоплодно сграбиче	Astragalus cornutus
Вълнестоцветно сграбиче	Astragalus dasyanthus
Мехуресточашково сграбиче	Astragalus physocalix
Вилмотиево сграбиче	Astragalus wilmottianus
Карагана	Caragana frutex
Ковачев зановец	Chamaecytisus kovacevii

Нейчев зановец	Chamaecytisus neicheffii
Регенбургски зановец	Chamaecytisus ratisbonensis
Цариградски нахут	Cicer montbretii
Немска жълтуга	Genista germanica
Влакнеста жълтуга	Genista pilosa
Гол сладник	Glycyrrhiza glabra
Жълт хедизарум	Hedysarum grandiflorum
Червен хедизарум	Hedysarum tauricum
Едноцветна конска подкова	Hippocrepis unisiliquosa
Планиско секирче	Lathyrus montanus
Блатно секирче	Lathyrus palustris
Панчичево секирче	Lathyrus pancicii
Скално секирче	Lathyrus saxatilis
Трансилванско секирче	Lathyrus transsylvanicus
Южна леща	Lens ervoides
Блатен звездан	
Бяла лупина	Lupinus albus
Карстова люцерна	Medicago carstiensis
Крайбрежна люцерна	Medicago littoralis
Родопска люцерна	Medicago rhodopaea
Кожухаров окситропис	Oxytropis kozhuharovii
Урумов окситропис	Oxytropis urumovii
Тетрагонолобус	Tetragonolobus maritimus
Странджанска детелина	Trifolium ligusticum
Тимотейкова детелина	Trifolium phleoides
Рубинова детелина	Trifolium rubens
Късозъба детелина	Trifolium squamosum
Разперенозъба детелина	Trifolium squarrosum
Остроплоден сминдух	Trigonella spicata
Рилска глушина	Vicia abbreviata
Подземна глушина	Vicia amphicarpa
Отсеченолистна глушина	Vicia truncatulla
Сем. Букови	Fagaceae
Пърнар	Quercus coccifera
Местенски дъб	Quercus mestensis
Тракийски дъб	Quercus thracica
Сем. Франкениеви	Frankeniaceae
Франкения	Frankenia pulverulenta
Сем. Тинтявови	Gentianaceae
Пронизанолистна блекстония	Blackstonia perfoliata
Крайбрежен червен кантарион	Centaurium littorale
Морски червен кантарион	Centaurium maritimum
Безстъблена тинтява	Gentiana acaulis

Скална тинтява	<i>Gentiana frigida</i>
Жълта тинтява	<i>Gentiana lutea</i>
Петниста тинтява	<i>Gentiana punctata</i>
Истинска горчивка	<i>Gentianella amarella</i>
Къдрава горчивка	<i>Gentianella crispata</i>
Енгадинова горчивка	<i>Gentianella engadinensis</i>
Петниста сверция	<i>Swertia punctata</i>
Сем. Здравецови	<i>Geraniaceae</i>
Балканско часовниче	<i>Erodium absinthoides</i>
Бохемски здравец	<i>Geranium bohemicum</i>
Едростълбчест здравец	<i>Geranium macrostylum</i>
Блатен здравец	<i>Geranium palustre</i>
Сем. Силиврякови	<i>Gesneriaceae</i>
Родопски силивряк	<i>Haberlea rhodopensis</i>
Сръбска рамонда	<i>Ramonda serbica</i>
Сем. Гологлавчеви	<i>Globulariaceae</i>
Равнинно гологлавче	<i>Globularia trichosantha</i>
Сем. Звънкови	<i>Guttiferae</i>
Багрилна звъника	<i>Hypericum androsaemum</i>
Боасиерова звъника	<i>Hypericum boissieri</i>
Чашковидна звъника	<i>Hypericum calycinum</i>
Четинеста звъника	<i>Hypericum setiferum</i>
Тасоска звъника	<i>Hypericum thasium</i>
Сем. Конскокестенови	<i>Hippocastanaceae</i>
Конски кестен	<i>Aesculus hippocastanum</i>
Сем. Водянкови	<i>Hydrocharitaceae</i>
Алоеvidен стратиотес	<i>Stratiotes aloides</i>
Сем. Перуникови	<i>Iridaceae</i>
Оливиеров минзухар	<i>Crocus olivieri</i>
Томасиниев минзухар	<i>Crocus tommasinianus</i>
Блатно петльово перо	<i>Gladiolus palustris</i>
Безлистна перуника	<i>Iris aphylla</i>
Луковична пролетка	<i>Romulea bulbocodium</i>
Гръцка пролетка	<i>Romulea linaresii</i> ssp. <i>graeca</i>
Сем. Дзукови	<i>Juncaceae</i>
Жабешка дзука	<i>Juncus ranarius</i>
Разперена светлика	<i>Luzula deflexa</i>
Сем. Дзуковидни	<i>Juncaginaceae</i>
Приморски триостреник	<i>Triglochin maritima</i>
Сем. Устноцветни	<i>Lamiaceae</i>
Фривалдскиева микромерия	<i>Micromeria frivaldszkyana</i>
Юлианова микромерия	<i>Micromeria juliana</i>
Черноморска коча билка	<i>Nepeta parviflora</i>

Украинска коча билка	<i>Nepeta ucrainica</i>
Форскалева какула	<i>Salvia forskaohlei</i>
Переста какула	<i>Salvia pinnata</i>
Кримска какула	<i>Salvia scabiosifolia</i>
Кримски миризлив бурен	<i>Sideritis syriaca (S. taurica)</i>
Пясъчен ранилист	<i>Stachys arenariaeformis</i>
Балкански ранилист	<i>Stachys balcanica</i>
Български ранилист	<i>Stachys cretica ssp. bulgarica</i>
Приморски ранилист	<i>Stachys maritima</i>
Шарпланински ранилист	<i>Stachys scardica</i>
Едногодишно подъбиче	<i>Teucrium bothrys</i>
Странджанско подъбиче	<i>Teucrium lamifolium</i>
Прицветникова машерка	<i>Thymus bracteosus</i>
Пиринска машерка	<i>Thymus perinicus</i>
Сем. Лентибулариеви	<i>Lentibulariaceae</i>
Южна мехурка	<i>Utricularia australis (U. neglecta)</i>
Дребна мехурка	<i>Utricularia minor</i>
Сем. Кремови	<i>Liliaceae</i>
Качулест лук	<i>Allium jubatum</i>
Планински лук	<i>Allium montanum</i>
Стоянов лук	<i>Allium stojanovii</i>
Ресничеста белевалия	<i>Bellevalia ciliata</i>
Широколистен мразовец	<i>Colchicum bivonae</i>
Борисов мразовец	<i>Colchicum borisii</i>
Давидов мразовец	<i>Colchicum davidovii</i>
Ямболски мразовец	<i>Colchicum diampolis</i>
Родопски мразовец	<i>Colchicum rhodopaeum</i>
Дряновска ведрица	<i>Fritillaria drenovskii</i>
Гръцка ведрица	<i>Fritillaria graeca</i>
Гусихиева ведрица	<i>Fritillaria gussichiae</i>
Шахматовидна ведрица	<i>Fritillaria meleagroides</i>
Източна ведрица	<i>Fritillaria orientalis</i>
Черноморска ведрица	<i>Fritillaria pontica</i>
Стрибърнова ведрица>	<i>Fritillaria stribrnyi</i>
Хризантемов жълт гарвански лук	<i>Gagea chrysantha</i>
Хелдрайхиев жълт гарвански лук	<i>Gagea heldreichii</i>
Албански крем	<i>Lilium albanicum</i>
Жълт крем	<i>Lilium jankae</i>
Родопски крем	<i>Lilium rhodopaeum</i>
Късна лойдия	<i>Lloydia serotina</i>
Родопска мерендера	<i>Merendera rhodopaea</i>
Битински синчец	<i>Scilla bithynica</i>
Български синчец	<i>Scilla bulgarica</i>

Златисто лале	Tulipa aureolina
Южно лале	Tulipa australis
Пиринско лале	Tulipa pirinica
Родопско лале	Tulipa rhodopaea
Блестящо лале	Tulipa splendens
Тракийско лале	Tulipa thracica (T. hageri)
Урумово лале	Tulipa urumoffii
Сем. Ленови	Linaceae
Нежен лен	Linum elegans
Старопланински лен	Linum extraaxilare
Сем. Блатиеви	Lythraceae
Прешленолистна аманя	Ammania verticillata
Мащеркова блатия	Lythrum thymifolia
Мидендорфия	Middendorfia borystenica
Теснолистен пеплис	Peplis alternifolia
Сем. Водндетелинови	Menyanthaceae
Трилистна водна детелина	Menyanthes trifoliata
Щитолистни какички	Nymphoides peltata
Сем. Моринови	Morinaceae
Персийска морина	Morina persica
Сем. Блатни рози	Nymphaeaceae
Бърдуче	Nuphar lutea
Водна роза	Nymphaea alba
Сем. Върбовкови	Onagraceae
Дребна чаровница	Circaea alpina
Блатна лудвигия	Ludwigia palustris
Сем. Саленови	Orchidaceae
Обикновен анакамптис	Anacamptis pyramidalis
Дремников главопрашник	Cephalanthera epipactoides
Венерино пантофче	Cypripedium calceolus (I)
Месночервена дактилориза	Dactylorhiza incarnata
Калописиева дактилориза	Dactylorhiza kalopissii
Пълзяща гудиера	Goodyera repens
Блатиста хамарбия	Hammarbia paludosa
Едногрудков херминиум	Herminium monorchis
Обикновена пърчовка	Himantoglossum caprinum (H. hircinum)
Недоразвит лимодорум	Limodorum abortivum
Льозелов липарис	Liparis loeselii (I)
Сърцевиден тайник	Listera cordata
Обикновена пчелица	Ophrys apifera
Гръцка пчелица	Ophrys argolica (I)
Двурога пчелица	Ophrys cornuta (O. scolopax ssp. cornuta)
Муховидна пчелица	Ophrys insectifera

Паяковидна пчелица	<i>Ophrys mammosa</i> (<i>O. sphegodes</i> ssp. <i>mammosa</i>)
Шлемовиден салеп	<i>Orchis militaris</i>
Пеперудоцветен салеп	<i>Orchis papilionaceae</i>
Провански салеп	<i>Orchis provincialis</i>
Шпитцелов салеп	<i>Orchis spitzelii</i>
Кълбеста траунстейнера	<i>Traunsteinera globosa</i> (<i>Orchis globosa</i>)
Палешников серапиас	<i>Serapias vomeraceae</i>
Есенен спиралник	<i>Spiranthes spiralis</i>
Сем. Божурови	<i>Paeoniaceae</i>
Розов божур	<i>Paeonia mascula</i>
Теснолистен божур	<i>Paeonia tenuifolia</i>
Сем. Макови	<i>Papaveraceae</i>
Пирински мак	<i>Papaver degenii</i>
Сем. Живовлекови	<i>Plantaginaceae</i>
Рогат живовлек	<i>Plantago cornuti</i>
Сем. Саркофаеви	<i>Plumbaginaceae</i>
Бесерова змийска трева	<i>Goniolimon besseranum</i>
Бяла змийска трева	<i>Goniolimon collinum</i>
Далматинска змийска трева	<i>Goniolimon dalmaticum</i>
Татарска змийска трева	<i>Goniolimon tataricum</i>
Маноловска гърлица	<i>Limonium asterotrichum</i>
Българска гърлица	<i>Limonium bulgaricum</i>
Гмелинова гърлица	<i>Limonium gmelinii</i>
Широколистна гърлица	<i>Limonium latifolium</i>
Мейерова гърлица	<i>Limonium meyeri</i>
Обикновена гърлица	<i>Limonium vulgare</i>
Сем. Житни	<i>Poaceae</i>
Качулато диво жито	<i>Aegilops comosa</i>
Коленчато диво жито	<i>Aegilops geniculata</i> (<i>A. lorentii</i>)
Маркграфово диво жито	<i>Aegilops markgrafii</i> (<i>A. dichasians</i>)
Крайбрежен елурупус	<i>Aeluropus littoralis</i>
Тракийска класица	<i>Alopecurus thracicus</i>
Прекъсната ветрушка	<i>Apera interrupta</i>
Едрокласа овсига	<i>Bromus lanceolatus</i>
Мизийска овсига	<i>Bromus moesiacus</i>
Парилска овсига	<i>Bromus parilicus</i>
Съчленен коринефорус	<i>Corynephorus divaricatus</i>
Гъстоцветен пирей	<i>Elymus picnanthus</i> (<i>Agropyron litorale</i>)
Равенски ериантус	<i>Erianthus ravennae</i>
Пиринска власатка	<i>Festuca pirinica</i>
Парвотризетум	<i>Parvotrisetum myrianthum</i>
Перидикцион	<i>Perydiction sanctum</i> (<i>Brachypodium sanctum</i>)
Айтоска ливадина	<i>Poa aitosensis</i>

Йорданова ливадина	<i>Poa jordanovii</i>
Мочурна ливадина	<i>Poa palustris</i>
Пиринска ливадина	<i>Poa pirinica</i>
Родопска дива ръж	<i>Secale rhodopaeum</i>
Корабска гъжва	<i>Sesleria korabensis</i> (S. klasterskii)
Сем. Телчаркови	<i>Polygalaceae</i>
Суха телчарка	<i>Polygala acarnanica</i>
Алпийска телчарка	<i>Polygala alpestris</i>
Горчива телчарка	<i>Polygala amarella</i>
Сибирска телчарка	<i>Polygala sibirica</i>
Сем. Лападови	<i>Polygonaceae</i>
Рилски ревен	<i>Rheum rhaponticum</i>
Сем. Ръждавецови	<i>Potamogetonaceae</i>
Тъполистен ръждавец	<i>Potamogeton friesii</i>
Влакновиден ръждавец	<i>Potamogeton trichoides</i>
Сем. Игликови	<i>Primulaceae</i>
Тъполистен оклоп	<i>Androsace obtusifolia</i>
Мечо око	<i>Cortusa matthioli</i>
Пролетно ботурче	<i>Cyclamen coum</i>
Блатна перушина	<i>Hottonia palustris</i>
Европейско ленивче	<i>Lysimachia thyrsoflora</i>
Рилска иглика	<i>Primula deorum</i>
Старопланинска иглика	<i>Primula frondosa</i>
Дългоцветна иглика	<i>Primula halleri</i>
Сибторпиева иглика	<i>Primula vulgaris</i> ssp. <i>sibthorpii</i>
Унгарско крайснежно звънче	<i>Soldanella chrysostricta</i>
Пиринско крайснежно звънче	<i>Soldanella pirinica</i>
Сем. Муравови	<i>Pyrolaceae</i>
Кръглолистна мурава	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Сем. Рафлезиеви	<i>Raflesiaceae</i>
Цитинус	<i>Cytinus clusii</i>
Сем. Лютикови	<i>Ranunculaceae</i>
Волжки горицвет	<i>Adonis vologensis</i>
Нарцисова съсънка	<i>Anemone narcissiflora</i>
Червена съсънка	<i>Anemone pavonina</i>
Горска съсънка	<i>Anemone sylvestris</i>
Златиста кандилка	<i>Aquilegia aurea</i>
Обикновена кандилка	<i>Aquilegia nigricans</i> (A. vulgaris)
Алпийски повет	<i>Clematis alpina</i>
Белоцветен шпорец	<i>Delphinium fissum</i> ssp. <i>albiflorum</i>
Български ерантис	<i>Eranthis bulgaricus</i>
Източна челебитка	<i>Nigella orientalis</i>
Халерово котенце	<i>Pulsatilla halleri</i>

Полско котенце	<i>Pulsatilla pratensis</i>
Славянско котенце	<i>Pulsatilla slavjankae</i>
Пролетно котенце	<i>Pulsatilla vernalis</i>
Кладенчево лютиче	<i>Ranunculus fontanus</i>
Стояново лютиче	<i>Ranunculus stojanovii</i>
Вонящо обичниче	<i>Thalictrum foetidum</i>
Витошко лале	<i>Trollius europaeus</i>
Сем. Зърникови	<i>Rhamnaceae</i>
Алпийска зърника	<i>Rhamnus alpina</i>
Сем. Розоцветни	<i>Rosaceae</i>
Ахтарово шапиче	<i>Alchemilla achtarovii</i>
Звездоцветно шапиче	<i>Alchemilla asteroantha</i>
Бъндерицово шапиче	<i>Alchemilla bandericensis</i>
Юмрукчалско шапиче	<i>Alchemilla jumrukczalica</i>
Меколистно шапиче	<i>Alchemilla mollis</i>
Пиринско шапиче	<i>Alchemilla pirinica</i>
Вебиев див бадем	<i>Amygdalus webbii</i>
Ориенталски глог	<i>Crataegus stevenii</i>
Триразделнолистен ериолобус	<i>Eriolobus trilobata</i>
Българско омайниче	<i>Geum bulgaricum</i>
Родопско омайниче	<i>Geum rhodopaeum</i>
Мушмула	<i>Mespilus germanica</i>
Златноцветно прозорче	<i>Potentilla chrysantha</i>
Емилипопово прозорче	<i>Potentilla emili-popii</i>
Храстовидно прозорче	<i>Potentilla fruticosa</i>
Черногорско прозорче	<i>Potentilla montenegrina</i>
Ничичово прозорче	<i>Potentilla nicicii</i>
Мочурно прозорче	<i>Potentilla palustris</i>
Пираканта	<i>Pyracantha coccinea</i>
Българска круша	<i>Pyrus bulgarica</i>
Херцинска къпина	<i>Rubus hercinicus</i>
Едрolistна къпина	<i>Rubus macrophyllus</i>
Пирамидалносьцветна къпина	<i>Rubus thyrsoflorus</i>
Нарязанолистен тъжник	<i>Spiraea crenata</i>
Звънколистен тъжник	<i>Spiraea hypericifolia</i>
Върболистен тъжник	<i>Spiraea salicifolia</i>
Сем. Брошови	<i>Rubiaceae</i>
Дребно еньовче	<i>Galium demissum</i>
Родопско еньовче	<i>Galium rhodopaeum</i>
Брошово еньовче	<i>Galium rubioides</i>
Сем. Седефчеви	<i>Rutaceae</i>
Балкански цялолист	<i>Haplophyllum balcanicum</i>
Ленолистен цялолист	<i>Haplophyllum thesioides</i>

Седефче	Ruta graveolens
Сем. Върбови	Salicaceae
Петтичинкова върба	Salix pentandra
Тъполистна върба	Salix retusa
Розмаринолистна върба	Salix rosmarinifolia
Ксантийска върба	Salix xanticola
Сем. Каменоломки	Saxifragaceae
Черно френско грозде	Ribes nigrum
Жълта каменоломка	Saxifraga aizoides
Оклопова каменоломка	Saxifraga androsacea
Рохелова каменоломка	Saxifraga marginata
Азиатска каменоломка	Saxifraga mollis
Алпийска каменоломка	Saxifraga retusa
Сем. Живеничеви	Scrophulariaceae
Гол напръстник	Digitalis laevigata
Родопска горска майка	Lathraea rhodopaea
Къса лугачка	Linaria brachyphylla
Гръцка лугачка	Linaria peloponesiaca
Лежаща лндерния	Lindernia procumbens
Блатно пропадниче	Pedicularis palustris
Хоботниче	Rhynchocorys elephas
Одрински лопен	Verbascum adrianopolitanum
Анасонов лопен	Verbascum anisophyllum
Боев лопен	Verbascum boevae
Винчелистен лопен	Verbascum bugulifolium
Давидов лопен	Verbascum davidoffii
Декоративен лопен	Verbascum decorum
Диекианов лопен	Verbascum dieckianum
Пушицов лопен	Verbascum eriophorum
Янкев лопен	Verbascum jankaeanaum
Йорданов лопен	Verbascum jordanovii
Юрушки лопен	Verbascum juruk
Лагуров лопен	Verbascum lagurus
Дребноцветен лопен	Verbascum minutiflorum
Лъжеблагороден лопен	Verbascum pseudonobile
Пурпурен лопен	Verbascum purpureum
Скален лопен	Verbascum rupestre
Родопски лопен	Verbascum spathulisepalum
Тракийски лопен	Verbascum thracicum
Цар Борисов лопен	Verbascum tzar-borisii
Урумов лопен	Verbascum urumovii
Баумгартеново великденче	Veronica baumgartenii
Черноморско великденче	Veronica euxina

Гризебахово великденче	Veronica grisebachii
Перестолистно великденче	Veronica multifida
Търилово великденче	Veronica turrilliana
Сем. Ежоглавичкови	Sparganiaceae
Теснолистна ежова главица	Sparganium angustifolium
Малка ежова главица	Sparganium minimum
Сем. Ракитовицови	Tamaricaceae
Немска мирикария	Myricaria germanica
Сем. Телигонови	Theligonaceae
Телигониум	Theligonum cynocrambe
Сем. Тимелееви	Thymelaeaceae
Благаево бясно дърво	Daphne blagayana
Лаврово бясно дърво	Daphne laureola
Маслиноподобно бясно дърво	Daphne oleoides
Странджанско бясно дърво	Daphne pontica
Сем. Джулюнови	Trapaceae
Дяволски орех	Trapa natans
Сем. Папурови	Typhaceae
Шутлевортиев папур	Typha shuttleworthii
Сем. Копривови	Urticaceae
Родопска разваленка	Parietaria rhodopaea
Сем. Дилянкови	Valerianeaceae
Келереров центрантус	Centranthus kellererii
Цялолистна дилянка	Valeriana simplicifolia
Сем. Теменугови	Violaceae
Балканска теменуга	Viola balcanica
Дългошпореста теменуга	Viola delphinantha
Стройна теменуга	Viola gracilis
Гризебахова теменуга	Viola grisebachiana
Рилска теменуга	Viola orbelica
Блатна теменуга	Viola palustris
Пиринска теменуга	Viola perinensis
Прасковелистна теменуга	Viola persicifolia
Ниска теменуга	Viola pumila
Пиренейска теменуга	Viola pyrenaica
Прекрасна теменуга	Viola speciosa
Стоянова теменуга	Viola stojanovii

Приложение № 4 към чл. 41, ал. 1

Знакът "*" означава всички видове от съответния род, без тези, включени в Приложение № 3.

Знакът "(I)" означава, че за вида се отнасят разпоредбите на чл. 70.

1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
Сем. Кучета	Canidae
Чакал	Canis aureus (I)
Европейски вълк	Canis lupus (I)
Сем. Котки	Felidae
Европейска дива котка	Felis silvestris (I)
Сем. Порове	Mustelidae
Черен пор	Mustela putorius
РАЗРЕД ЧИФТОКОПИТНИ	ARTIODACTILA
Кухороги	Bovidae
Дива коза	Rupicapra rupicapra balcanica
ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патицови	Anatidae
Зеленоглава патица	Anas platyrhynchos
Лятно бърне	Anas querquedula (I)
Зимно бърне	Anas crecca
Фиш	Anas penelope
Клопач	Anas clypeata
Шилоопашата патица	Anas acuta
Голяма белочела гъска	Anser albifrons
Качулата потапница	Aythya fuligula
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasianidae
Планински кеклик	Alectoris graeca graeca
Тракийски кеклик	Alectoris chukar
Пъдпъдък	Coturnix coturnix
Яребица	Perdix perdix
Колхидски фазан	Phasianus colchicus
Глухар	Tetrao urogallus
РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Бекасови	Scolopacidae
Средна бекарина	Gallinago gallinago
Горски бекас	Scolopax rusticola
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	COLUMBIFORMES
Сем. Гълъбови	Columbidae
Гривяк	Columba palumbus
Гугутка	Streptopelia decaocto
Гургулица	Streptopelia turtur (I)
РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES

<i>Сем. Скорцови</i>	<i>Sturnidae</i>
<Обикновен скорец/div>	Sturnus vulgaris
<i>Сем. Вранови</i>	<i>Corvidae</i>
<i>Чавка</i>	<i>Corvus monedula</i>
Посевна врана	Corvus frugilegus
Сива врана	Corvus corone cornix
Сврака	Pica pica
ВЛЕЧУГИ	REPTILIA
РАЗРЕД ЗМИИ	OPHIDIA
<i>Сем. Отровници</i>	<i>Viperidae</i>
Пепелянка	Vipera ammodytes
ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
<i>Сем. Водни жаби</i>	<i>Ranidae</i>
Водна жаба	Rana ridibunda
Планинска водна жаба	Rana temporaria
Зелена водна жаба	Rana esculenta
РИБИ	PISCES
РАЗРЕД ЕСЕТРОПОДОБНИ	ACIPENSERIFORMES
<i>Сем. Есетрови</i>	<i>Acipenseridae</i>
Руска есетра	Acipenser guildenstaedi
Шип	Acipenser nudiiventris
Чига	Acipenser ruthenus
Пъструга	Acipenser stellatus
Моруна	Huso huso
РАЗРЕД СЕЛДОПОДОБНИ	CLUPEIFORMES
<i>Сем. Селдови</i>	<i>Clupeidae</i>
Карагъоз	Alosa pontica
Малка дунавска скумрия	Alosa caspia nordmani
Резовски карагъоз	Alosa caspia bulgarica
Блеч	Alosa maeotica
Средиземноморска финта	Alosa fallax
РАЗРЕД ПЪСТЪРВОПОДОБНИ	SALMONIFORMES
<i>Сем. Пъстървови</i>	<i>Salmonidae</i>
Дунавска пъстърва	Hucho hucho
РАЗРЕД ШАРАНОПОДОБНИ	CYPRINIFORMES
<i>Сем. Шаранови</i>	<i>Cyprinidae</i>
Бяла мряна	Barbus barbus
Маришка мряна	Barbus cyclolepis
Черна (балканска) мряна	Barbus meridionalis petenyi
РАЗРЕД КОСТУРОПОДОБНИ	PERCIFORMES
<i>Сем. Костурови</i>	<i>Percidae</i>
Ивичест бибан	Gymnocephalus schraetser

Голяма/обикновена вретенарка	Zingel zingel
2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
МЕКОТЕЛИ	MOLLUSKA
КЛАС ОХЛЮВИ	GASTROPODA
Сем. Хелициди	Helicidae
Градински охлюв	Helix pomatia
Лозов охлюв	Helix lucorum
КЛАС ПРЕШЛЕНЕСТИ ЧЕРВЕИ	ANNELIDA
Сем. Пиявици	Hirudinidae
Медицинска пиявица	Hirudo medicinalis
ЧЛЕНЕСТОНОГИ	ARTHROPODA
КЛАС РАКООБРАЗНИ	KRUTACEA
Сем. Сладководни раци	Astacidae
Речен рак	Astacus astacus
Езерен рак	Astacus leptodactylos
3. РАСТЕНИЯ	3. PLANTS
ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA
Сем. Аспидеви	Aspidiaceae
Дриоптерис	Dryopteris sp. div.
Многоредник	Polystichum sp.div.
ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕНИ	MAGNOLIOPHYTA
Сем. Кокичеви	Amaryllidaceae
Блатно кокиче	Leucojum aestivum
Сем. Сенникоцветни	Apiaceae
Урока	Bupleurum sp. div.*
Пронизанолистен трибел	Smyrnum perfoliatum
Сем. Сложноцветни	Asteraceae
Челядник	Echinops sp. div.*
Смил	Helichrysum arenarium
Сем. Карамфилови	Caryophyllaceae
Сбита мишорка	Gypsophylla glomerata
Метличеста мишорка	Gypsophylla paniculata
Сем. Перуникови	Iridaceae
Минзухар	Crocus sp. div.*
Петльово перо, гладиол	Gladiolus sp. div.*
Сем. Кремови	Liliaceae
Зайча сянка	Asparagus sp. div.*
Бял бърдун	Asphodelus albus
Самодивско цвете	Erytronium dens-canis
Петров кръст	Lilium martagon
Момкова сълза	Polygonatum officinale
Бодлив залист, див чемшир	Ruscus aculeatus
Подезичен залист	Ruscus hypoglossum

Обикновен синчец	<i>Scilla bifolia</i>
Сем. Салепови	<i>Orchidaceae</i>
Дактилориза	<i>Dactylorhiza</i> sp. div.*
Салеп	<i>Orchis</i> sp. div.*
Сем. Божурови	<i>Paeoniaceae</i>
Червен божур	<i>Paeonia peregrina</i>
Сем. Саркофаеви	<i>Plumbaginaceae</i>
Змийска трева	<i>Goniolimon</i> sp. div.*
Гърлица	<i>Limonium</i> sp. div.*
Сем. Житни	<i>Poaceae</i>
Коило	<i>Stipa</i> sp. div.*
Сем. Изликови	<i>Primulaceae</i>
Есенно бутурче	<i>Cyclamen neapolitanum</i>
Лечебна иглика	<i>Primula veris</i>
Обикновена иглика	<i>Primula vulgaris</i>
Сем. Лютикови	<i>Ranunculaceae</i>
Котенце	<i>Pulsatilla</i> sp. div.*
Сем. Върбови	<i>Salicaceae</i>
Ива, козя върба	<i>Salix caprea</i>

Приложение № 5 към чл. 44, ал. 1

Забранени уреди, методи и средства, вкл. моторни превозни средства, за улавяне и убиване:

Бозайници:

- Живи животни, вкл. слепи или осакатени, които се използват като примамки;
- Звукозаписи;
- Електрически и електронни уреди, способни да убиват или зашеметяват;
- Изкуствени източници на светлина;
- Огледала и други заслепяващи предмети;
- Приспособления за осветяване на целите;
- Приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
- Експлозиви;
- Мрежи, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбирателни;
- Капани, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбирателни;
- Арбалети;
- Отрови и примамки с отрова или упойващи средства;
- Обгазяване или опушване;
- Полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто затвор може да побере повече от два патрона.

Птици:

- Примки, примки с лепило (птичи клей), куки, живи птици, вкл. слепи или осакатени, използвани като примамки;
- Звукозаписи, електрически и електронни уреди, способни да убиват или зашеметяват;

- Изкуствени източници на светлина, огледала и други заслепяващи предмети, приспособления за осветяване на целите, приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
- Експлозиви;
- Мрежи, капани, примамки с отрова или упойващи средства;
- Полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто затвор може да побере повече от два патрона.

Риб:

- Отрова;
- Експлозиви;
- Зашеметяващи рибата уреди и средства.
- Транспортни средства:
 - Самолети;
 - Движещи се наземни моторни превозни средства;
 - Лодки, движещи се със скорост над 5 км/ч, а в Черно море - над 18 км/ч.

Приложение № 6 към чл. 47, ал. 2

ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патици	Anatidae
Зеленоглава патица	Anas platyrhynchos
Шилоопашата патица	Anas acuta
Клопач	Anas clypeata
Зимно бърне	Anas crecca
Фиш	Anas penelope
Голяма белочела гъска	Anser albifrons
Качулата потапница	Aythya fuligula
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasianidae
Тракийски кеклик	Alectoris chukar
Яребица	Perdix perdix
Колхидски фазан	Phasianus colchicus
Глухар	Tetrao urogallus
РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
Лиска	Fulica atra
РАЗРЕД ДЪЖДОВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Бекаси	Scolopacidae
Средна бекасина	Gallinago gallinago
Горски бекас	Scolopax rusticola
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	COLUMBIFORMES
Сем. Гълъби	Columbidae
Гривяк	Columba palumbus
Домашен гълъб	Columba livia forma domestica